

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ МЕНЕДЖМЕНТУ, ЕКОНОМІКИ ТА ФІНАНСІВ

Кафедра фінансів, банківської і страхової справи

Затверджую:

Директор ННІМЕФ

“ ___ ” _____ 2019р.

Схвалено на засіданні кафедри фінансів,

банківської і страхової справи

Протокол № ___ від “ ___ ” 2019р.

Завідувач кафедри _____ О.І. Дацій

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ІНВЕСТИЦІЙНИЙ АНАЛІЗ»

Статус дисципліни: вибіркова професійної підготовки

Освітньо-професійна програма вищої освіти галузі знань: 07 Управління та адміністрування

Спеціальність: 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Спеціалізація: Фінанси, банківська справа та страхування

Форма навчання денна Курс 4

Семестр восьмий

Обсяг в кредитах ЄКТС/Всього годин: 4/120 за навчальним планом (від січень 2016р.):

- лекції(Л) 24
- семінарські (С) 12
- практичні заняття (ПЗ) _____
- лабораторні заняття (ЛЗ) _____
- самостійна робота студентів (СРС) 84

Робоча навчальна програма складена на основі навчальної програми дисципліни "Інвестиційний аналіз", підготовленої доцентом Тімко Н.І. та затвердженої на засіданні кафедри фінансів, банківської та страхової справи (протокол № 11 від 21.04.2016 р.).

Розробник робочої програми навчальної дисципліни: доц. Тімко Н.І.

Київ МАУП

Мета вивчення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна "Інвестиційний аналіз" входить до програм фахової підготовки слухачів Міжрегіональної Академії управління персоналом рівня вищої освіти „бакалавр” денної та заочної форм навчання напряму „Управління і адміністрування” спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».

Предмет дисципліни «Інвестиційний аналіз» – економічні відносини, що виникають у сфері реального інвестування на різних рівнях господарювання.

Мета вивчення навчальної дисципліни: є вивчення теоретико-методологічних засад та практичних питань аналізу інвестиційних проєктів.

Завдання навчальної дисципліни:

- з'ясування засад організації інвестиційного аналізу на підприємстві;
- ознайомлення з цілями та принципами інвестиційного аналізу;
- оволодіння методичним інструментарієм оцінювання ефективності інвестування в умовах невизначеності і ризику та аналізу ефективності інвестиційних проєктів.

Статус дисципліни – вибіркова професійної підготовки.

Місце навчальної дисципліни освітній програмі. Дисципліна поглиблює та конкретизує знання, набуті студентами в результаті вивчення курсів «Фінанси», «Економіка підприємств», «Фінанси підприємств», «Мікроекономіка», «Гроші та кредит», «Облік і аудит», „Макроекономіка”. «Інвестування» та передуює вивченню дисциплін «Портфельне інвестування», «Інвестиційне кредитування», «Проектне фінансування», „Міжнародна інвестиційна діяльність”

Компетентності та програмні результати навчання. Вивчення дисципліни спрямоване на формування компетентності та відповідних їм вмінь, якими мають володіти випускники напряму підготовки „Управління і адміністрування” рівня вищої освіти „бакалавр” після засвоєння навчальної дисципліни "Інвестиційний аналіз":

У результаті вивчення дисципліни «Інвестиційний аналіз» студент повинен отримати: *загальні компетентності:*

1. Здатність до абстрактного мислення, до аналізу та синтезу на основі економічних законів, логічних аргументів та перевірених фактів.
2. Здатність планувати та управляти часом.
3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні, здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

6. Здатність працювати в міжнародному контексті.
7. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
8. Здатність бути критичним і самокритичним.
9. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість, адаптуватися та діяти у новій ситуації.
10. Здатність працювати як у команді, так і автономно.
11. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
12. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), соціально- відповідально та громадянсько-свідомо.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності, яких набуватимуть здобувачі в процесі вивчення навчальної дисципліни «Інвестиційний аналіз»:

- Здатність до формування інвестиційної стратегії і тактики на підприємствах:
- здатність здійснювати класифікацію основних понять, категорій інвестиційного аналізу та проектів;
 - здатність здійснювати підготовку проектно-кошторисної документації, складання бізнес-плану;
 - здатність демонструвати знання та практичні навички і вміння щодо техніко-економічного обґрунтування проекту;
 - здатність розуміти особливості принципів організації процесу бюджетування капіталу на промислових підприємствах та у фінансово-кредитних установах;
 - здатність обґрунтовувати методологію і прийоми комплексного аналізу та експертизи інвестиційних проектів за основними напрямками оцінки проектних рішень;
 - здатність до вивчення основних критерій і методичних засад аналізу інвестиційної привабливості проектів;
 - здатність застосовувати знання щодо особливостей складання та аналізу фінансового плану інвестиційного проекту;
 - здатність до вивчення особливостей аналізу та методики кількісної оцінки ризикованості інвестиційних проектів;
 - здатність до оцінки стану розвитку ринку фінансових інвестицій;
 - здатність демонструвати знання та практичні навички і вміння щодо проведення оцінювання інвестиційних якостей фінансових інструментів;
 - здатність обґрунтовувати та приймати рішення щодо стратегії фінансового інвестування;
 - здатність застосовувати знання щодометодів аналізу та оптимізації портфеля інвестицій

Передумови для вивчення дисципліни. Методична основа дисципліни “Інвестиційний аналіз” - сучасні економічні теорії та концепції інвестиційного і фінансового менеджменту, економічних ризиків, розробки провідних вчених країн зі сталою ринковою економікою, які максимально адаптовані до реальних умов розвитку національної економіки, а також теоретичні і практичні досягнення вітчизняних фахівців в сфері інвестиційної діяльності.

Очікувані результати навчання:

- демонструвати знання про основні поняття та категорії інвестиційного аналізу, класифікацію проектів;
- розуміти порядок підготовки проектно-кошторисної документації, складання бізнес-плану;
- володіти знаннями та практичними навичками і вміннями щодо аналізу техніко-економічного обґрунтування проекту;
- демонструвати розуміння особливостей принципів організації процесу бюджетування капіталу на промислових підприємствах та у фінансово-кредитних установах;
- застосовувати методологію і прийоми комплексного аналізу та експертизи інвестиційних проектів за основними напрямками оцінки проектних рішень;
- вміти досліджувати основні критерії і методичні засади аналізу інвестиційної привабливості проектів;
- розуміти особливості складання та аналізу фінансового плану інвестиційного проекту;
- демонструвати розуміння особливості аналізу та методики кількісної оцінки ризикованості інвестиційних проектів;
- вміти досліджувати ринок фінансових інвестицій;
- вміти провести оцінювання інвестиційних якостей фінансових інструментів;
- обґрунтовувати та приймати рішення щодо стратегії фінансового інвестування; - володіти знаннями методів аналізу та оптимізації портфеля інвестицій;
- застосовувати знання законодавства та нормативних актів у фінансах, банківських послугах, страхуванні;
- виконувати навички роботи з комп'ютером та знання і уміння в галузі сучасних інформаційних технологій для рішення практичних задач;
- адаптуватись до нових ситуацій та приймати відповідні рішення; - відповідально ставитись до виконуваної роботи, самостійно приймати рішення, досягати поставленої мети з дотриманням вимог професійної етики.

Критерії оцінювання результатів навчання

Підсумковий контроль знань студентів формується на підставі сумарного рейтингу, що включає рейтингові оцінки під час поточного контролю та рейтингову оцінку на екзамені (заліку). Згідно критеріям оцінки знань студентів за сумарним рейтингом (табл. 1) виставляється екзаменаційна оцінка.

Таблиця 1

Критерії оцінки знань студентів за сумарним рейтингом

Якісна характеристика	Кількість балів	Рейтингова оцінка	Додаткові умови
Відмінно	90-100 балів	A	
Дуже добре	82-89 балів	B	
Добре	75-81 бал	C	
Задовільно	68-74 бали	D	
Достатньо, задовільно	60-67 балів	E	
Незадовільно	35-59 балів	EX,	можливість повторного складання
Незадовільно	1-34 бали	F	повторне вивчення*

*У останньому випадку відповідно до «Положення про систему триступеневого контролю знань студентів Міжрегіональної Академії управління персоналом» студенту рекомендується повторне слухання курсу.

Може передбачатися оцінювання за співвідношенням 85:15. В цьому випадку на залік/екзамен відводиться 15 балів (1-5 за відповідь на кожне з трьох питань екзаменаційного білету) або тестові чи інші залікові завдання.

Максимальна сума балів (поточна рейтингова + підсумкова екзаменаційна) складає 100 балів, а мінімальна сума балів по поточному контролю – 60 балів (допуск до здійснення підсумкового контролю знань). Рекомендована шкала балів оцінювання поточного та підсумкового контролю наведено в табл.2.

Таблиця 2

Розподіл балів за якими оцінюються різні види робіт

Бали за модуль	Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2								Змістовий модуль 3		Разом (мін)	Разом (макс)	Іспит	Усього
	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13					
20-30														60	85	15	100	
Теми/типи контролю																		
ПК	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	10			
РТ	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	10	15			
М				10								10	10	15	25			
ІР	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	30	35			

Тип контролю:

ПК – поточний контроль (відповіді на семінарах, доповнення)

РТ – розв'язок задач/ тестування

М – модульна контрольна робота

ІР – індивідуальна робота

Засоби діагностики результатів навчання

Контроль є невід'ємною складовою навчання страхуванню і проводиться з метою оцінки навчальних досягнень студентів в оволодінні страхуванням згідно з визначеним чинною програмою рівнем досягнень, оцінки ефективності навчального процесу, підвищення мотивації до навчання.

Система контролю має комунікативну спрямованість, що дозволяє визначити рівень сформованості навичок і вмінь механізмів страхування. Вона характеризується зв'язністю і зростаючою складністю, і включає поточний і підсумковий види контролю.

Цілі та зміст різних видів контролю мають відповідати цілям, завданням та змісту навчання. Порядок нарахування балів і виставлення оцінок під час виконання студентами контрольних завдань зумовлюється обраним видом контролю і повинен бути зручним і практичним. Результати контролю виступають показниками успішності студентів, які можна співвідносити з очікуваними навчальними досягненнями в оволодінні страхуванням.

Поточний контроль реалізується на практичних заняттях шляхом усного опитування, перевірки конспектів, виконанням тестів і контрольних робіт, різновидів самостійної роботи, зокрема написання рефератів, творчих завдань тощо.

Завдання для проведення поточного контролю розробляються викладачами з урахуванням особливостей навчання страхуванню на відповідному курсі.

Метою підсумкового контролю, що проводиться наприкінці відповідного семестру, є визначення рівня володіння студентами засобами страхування відповідно до рейтингової системи оцінювання знань, яка додається до робочої програми навчальної дисципліни.

Підсумковий контроль проводиться у формі іспиту/заліку, який складається письмово. Залік проводиться у формі відповідей комбінованого тесту, який включає наступні різновиди роботи – теоретичні визначення та розрахункові завдання.

Програма навчальної дисципліни

Таблиця 3

Структура навчальної дисципліни

№ п/п	Курс <u>4</u> Семестр <u>8</u> Обсяг в кредитах ЄКТС 4/ Всього годин у семестрі <u>120</u>	Кількість годин, з них:					Форма контролю
	Назва змістового модуля та теми	лекції (Л)	семінари	практичні, лабораторні (ПЗ, ЛЗ)	Інд.-конс. роб. (ІКР)	самостійна робота (СРС)	
Змістовий модуль 1. Методологія інвестиційного аналізу							
1.	Методологічні засади інвестиційного аналізу	2		-		4	СР
2.	Бюджетування та аналіз грошових потоків інвестиційного проекту	2		1		6	СР, УО
3.	Технологія розробки інвестиційного проекту та його складові	2		1		4	СР, ВТ
4.	Аналіз і прогнозування фінансового стану підприємства та оцінювання його інвестиційної привабливості	2		-		6	СР, ПК, ПМК
Змістовий модуль 2. Функціональні аспекти проектного аналізу в сфері реального інвестування							
5.	Оцінка фінансової спроможності проекту	2		1		6	СР, УО
6.	Аналіз комерційної здійснюваності проекту	2		1		4	СР, УО
7.	Оцінка розрахункової ефективності проекту	2		2		12	СР, УО, КР
8.	Визначення інвестиційного ризику проекту	2		2		10	СР, УО
9.	Аналіз виробничого плану проекту	2		1		6	СР, ВТ
10.	Аналіз соціальних аспектів проекту	-		-		4	СР, ВТ
11.	Організація управління проектом. Прийняття рішення у проектному аналізі	2		1		8	СР, ПК, ПМК
Змістовий модуль 3. Управління фінансовими інвестиціями							
12.	Економічний зміст фінансового інвестування, оцінювання інвестиційних якостей фінансових інструментів	2		1		8	УО, СР, КР
13.	Стратегії фінансового інвестування	2		1		6	СР, УО, ПК, ПМК
Разом годин: 120		24		12		84	залік

Форми контролю: УО - усне опитування; ПМК – проміжний модульний контроль; СР – перевірка завдань для самостійної роботи; ПК – перевірка конспектів; КР – контрольна робота; ВТ – вибіркове тестування.

Зміст дисципліни за змістовими модулями

Дисципліна «Інвестиційний аналіз» складається з *трьох змістових модулів*:

1. Методологія інвестиційного аналізу
2. Функціональні аспекти проектного аналізу в сфері реального інвестування.
3. Управління фінансовими інвестиціями.

Змістовий модуль 1 «Методологія інвестиційного аналізу» – це система навчальних елементів, що поєднана за ознакою відповідності засвоєння студентом загальних теоретико-методичних засад здійснення інвестиційної діяльності. В модулі розглядається економічна сутність інвестиційної діяльності; розкривається поняття інвестиційного ринку, як системи взаємопов'язаних елементів; характеризується вплив інвестиційного середовища на розвиток інвестиційної діяльності; визначаються особливості фінансування інвестиційної діяльності та формування грошових потоків, що виникають внаслідок її реалізації. Після опрацювання даного модуля студенти повинні вільно володіти категоріальним апаратом дисципліни; розуміти значення інвестиційної діяльності для підвищення конкурентноздатності як економіки в цілому, так і окремих суб'єктів господарювання.

Змістовий модуль 2 «Функціональні аспекти проектного аналізу в сфері реального інвестування» – це система навчальних елементів, що поєднана за ознакою відповідності засвоєння студентом загальних теоретико-практичних засад здійснення інвестиційної діяльності в сфері реального інвестування. Засвоєння модулю передбачає опрацювання техніки розробки інвестиційного проекту, розвиток вміння використовувати методи кількісного та якісного аналізу інвестиційних проектів для відбору та порівняння альтернативних проектів, формування навичок аналізу інвестиційної програми підприємства як сукупності інвестиційних проектів.

Змістовий модуль 3 «Управління фінансовими інвестиціями» - це система навчальних елементів, поєднаних за ознакою відповідності засвоєння теоретико-практичних засад реалізації інвестиційної діяльності в сфері фінансового інвестування, що передбачає вивчення критеріїв та методів оцінювання якостей фінансових інструментів, обґрунтування та вибір оптимальної, відповідно цілей інвестора стратегії інвестування, оцінювання на аналіз сформованого інвестиційного портфеля.

Змістовий модуль 1. *Методологія інвестиційного аналізу*

Тема 1. Методологічні засади інвестиційного аналізу.

Інвестиційна діяльність. Суб'єкти інвестиційної діяльності: прямі; непрямі. Процес інвестування капіталу. Реальні активи, їх визначення та класифікація. Фінансові активи, їх визначення та класифікація. Об'єкти інвестиційної діяльності. Інвестиційні можливості. Форми

інвестування капіталу. Інвестиційна програма підприємства. Стратегічні міркування. Оцінювання. Затвердження. Проектний контроль. Постаудит.

Поняття інвестиційного проекту. Структура інвестиційного проекту. Життєвий цикл проекту, його фази та стадії. Класифікація інвестиційних проектів. Проекти реального та фінансового інвестування. Місце інвестиційного проектування в інвестиційній діяльності.

Учасники реалізації проекту. Стратегічні принципи реалізації проекту. Комп'ютерні технології проектування. Мета і завдання інвестиційного аналізу. Схема аналізу інвестиційного проекту.

Рекомендовані джерела інформації [6; 20; 21; 23; 27; 28; 38; 39; 46; 53; 55; 58; 64; 74; 77; 96; 98; 122; 127]

Тема 2. Бюджетування та аналіз грошових потоків інвестиційного проекту

Джерела фінансування інвестиційної діяльності. Вартість капіталу та принципи її визначення. Індивідуальна вартість джерел капіталу. Середньозважена вартість капіталу (WACC). Гіринг і вартість капіталу. Вартість власного капіталу. Вартість облігаційної позики. Вартість капіталу та інфляція. Оцінювання грошових потоків за проектом. Відмінність між балансовим прибутком і грошовим потоком. Визначення грошових потоків за неопрацьованими первинними даними. Визначення грошових потоків на основі прогнозних фінансових звітів. Змінні грошові потоки. Віднесення грошових потоків до інвестиційного проекту.

Рекомендовані джерела інформації [20; 21; 27; 28; 35; 38; 40; 41; 46; 50; 59; 64; 68; 71; 75; 85; 95; 123; 133]

Тема 3. Технологія розробки інвестиційного проекту та його складові

Етапи процесу інвестування. Етапи розробки інвестиційного проекту. Ідентифікація проекту. Бізнес-план проекту як концентроване відображення його економічного аспекту.

Основний зміст проекту. Опис компанії (базового підприємства, на яке орієнтовано проект). Продукт, на виготовлення якого проект спрямовано. Сфера діяльності (галузь проекту). Маркетинговий план і стратегія. Виробничий план проекту. Підбір персоналу та соціальний аспект проекту. Управління проектом та організація його реалізації. Фінансовий план проекту.

Рекомендовані джерела інформації [18 ; 23; 27-29; 33; 35; 36; 38; 39; 40; 42; 43 44 46; 50; 58; 64 65; 70; 77; 81; 87; 89; 95; 99; 100; 106; 107]

Тема 4. Аналіз і прогнозування фінансового стану підприємства та оцінювання його інвестиційної привабливості

Оцінка реалістичності проекту з урахуванням організаційних, адміністративних, юридичних аспектів його реалізації, відповідності внутрішніх і зовнішніх умов. Життєвий термін проекту.

Аналіз зовнішніх умов проекту. Інвестиційна привабливість галузі (місце галузі в економіці, організація, рівень державного втручання, технічна база і виробничий апарат, соціальна значимість тощо), регіону (наявність інвестиційної інфраструктури, рівень соціального розвитку, наявність ресурсів тощо), підприємства. Співвідношення проекту і базового підприємства.

Фінансовий аналіз. Цілі, завдання та моделі фінансового аналізу. Оцінювання фінансового стану і фінансових результатів діяльності фірми. Фінансове планування в проектному аналізі. Аналіз відповідності фінансових потоків за проектом (доходів і витрат). Планування прибутку. Методика аналізу економічного потенціалу. Основи класифікації майна та джерел фінансування підприємства. Загальний аналіз економічного потенціалу підприємства. Оцінка й аналіз динаміки майнового та фінансового потенціалу підприємства за абсолютною величиною, складом і структурою. Аналіз фінансової стійкості та платоспроможності підприємства: система показників; алгоритми розрахунку та критерії оцінки коефіцієнтів фінансової стійкості та платоспроможності. Інтегральна оцінка фінансової стійкості та платоспроможності підприємства.

Методика аналізу ефективності використання активів і капіталу підприємства: система показників рентабельності та інтенсивності використання активів і капіталу; алгоритми розрахунку та критерії оцінки коефіцієнтів. Інтегральна оцінка коефіцієнтів рентабельності та інтенсивності використання активів і капіталу.

Критерії та методика оцінки інвестиційної привабливості підприємства. Визначення інвестиційної кредитоспроможності підприємства-позичальника.

Рекомендовані джерела інформації [18;19; 27; 40; 41; 46; 48; 50; 66; 77-79; 82; 83; 85; 92; 96; 110; 120; 123; 131; 133]

Змістовий модуль 2. Функціональні аспекти проектного аналізу в сфері реального інвестування

Тема 5. Оцінка фінансової спроможності проекту

Структура фінансового плану проекту. Обсяг і структура інвестиційних витрат за проектом. Джерела фінансування проекту. Інвестиції в основні, оборотні засоби, науково-дослідні розробки.

Поточні доходи від проекту. Поточні витрати на виробництво. Змінні та умовно-постійні витрати. Аналіз відповідності фінансових потоків за проектом (доходів і витрат) в цілому та на кожному відрізку реалізації проекту. Планування прибутку (поточний прибуток і прибуток за проектом в цілому). Звіт про рух грошових коштів за проектом. Прогноз показників бухгалтерського балансу до завершення реалізації проекту. Прогноз фінансової віддачі проекту.

Оцінка фінансової здійснюваності проекту. Фінансово-економічний аналіз стабільності підприємства, на базі якого реалізується проект.

Рекомендовані джерела інформації [18; 27; 29; 36 ; 39; 41-43; 50; 54; 64; 68; 70; 73; 74; 77; 81; 85; 90; 95; 103; 109]

Тема 6. Аналіз комерційної здійснюваності проекту

Структура маркетингового плану. Аналіз повноти обсягу та комплексності маркетингових заходів за проектом. Розробленість і привабливість продукції проекту. Вибір цінової політики. План просування товару на ринок. Методи прогнозування попиту.

Комерційний аналіз проекту. Аналіз конкурентоздатності продукту. Реальність очікуваних обсягів продажу за проектом (ціна, кількість продаж). Можливості матеріально-технічного забезпечення виробництва. Розрахунок мінімально необхідних обсягів продажу для забезпечення окупності проекту.

Оцінка відповідності показників проекту середньогалузевому рівню. Планований період освоєння виробництва та виходу на цільові показники проекту по виробництву, продажу, прибутку.

Рекомендовані джерела інформації [18; 23; 27; 29; 36; 38; 39; 41-43; 46; 47; 52; 63-65; 67; 68; 73; 77; 81; 87; 89-91; 100; 106; 107]

Тема 7. Оцінка розрахункової ефективності проекту

Статичні (недисконтовані) та динамічні (дисконтовані) методи оцінки інвестиційних проектів. Концепція визначення ефективності проекту як співвідношення витрат та результатів. Середня норма доходності (ARR). Чиста приведена вартість проекту (NPV). Індекс прибутковості (PI). Період окупності проекту. Внутрішня норма прибутковості (IRR). Переваги та недоліки методів. Точка Фішера. Коефіцієнт ефективності інвестицій. Показник фондоддачі. Порівняння проектів з різними періодами життя. Оцінка проекту з урахуванням інфляції.

Оцінки ефективності проектів, які передбачають державну або регіональну фінансову підтримку. Показник інтегрального бюджетного ефекту.

Рекомендовані джерела інформації [18; 24; 27; 29; 36; 38; 39; 41-43; 46; 47; 49; 52; 55; 59; 63-65; 67; 68; 73; 77; 81; 82; 85-87; 100; 106; 109]

Тема 8. Визначення інвестиційного ризику проекту

Сутність та класифікація інвестиційних ризиків. Аналіз повноти відображення в проекті можливих проблем реалізації. Фактори систематичного та несистематичного ризиків.

Потенційні фактори ризику за проектом. Ступень можливого впливу на проект: втрата прибутку, втрата доходу, втрата активів.

Наявність варіантних розрахунків за проектом. Кількісна оцінка інвестиційного ризику. Наявність в проекті типових заходів зменшення інвестиційного ризику. Аналіз чутливості реагування проекту на основні фактори ризику. Визначення розрахунковим шляхом найбільших ризиків проекту (рейтинг факторів ризику). Сценарії умов реалізації проекту та оцінка ризиків за ними.

Метод стандартного середньоквадратичного відхилення. Коефіцієнт варіації.

Рекомендовані джерела інформації [10; 18; 24; 27; 29; 33; 36; 38; 39; 41-43; 46; 47; 49; 52; 55; 59; 63-65; 67; 68; 73; 77; 81; 82; 85-87; 100; 106; 109]

Тема 9. Аналіз виробничого плану проекту

Складові виробничого плану. Інжиніринг проекту.

Номенклатура продукції. Календарний план випуску продукції. Організація зберігання та транспортування готової продукції. Оперативні плани роботи виробничих підрозділів. Способи організації робіт за проектом. Плани-графіки та організація матеріально-технічного забезпечення виробництва. Розрахунок необхідних виробничих запасів. Організація контролю якості продукції. Запланована продуктивність праці. Календарний графік технічного обслуговування устаткування, планово-попереджувальні ремонтів. Плани технічної модернізації обладнання в процесі реалізації проекту. Потенційні можливості нарощування виробництва. Коефіцієнт використання виробничих потужностей. Коефіцієнт завантаження обладнання.

Рекомендовані джерела інформації [18; 23; 29; 35; 36; 38; 39; 41-43; 46; 54; 63-65; 68; 73; 77; 81; 85-87; 89; 95; 100; 106]

Тема 10. Аналіз соціальних аспектів проекту

Оцінка соціальної значущості продукції проекту. Кількість нових робочих місць. Зовнішній та внутрішній соціальний вплив проекту.

Характеристика персоналу. Виробничий та адміністративно-управлінський апарат. Запланований рівень оплати праці, відповідність середньо галузевим показникам. Мотивація праці. Система матеріального стимулювання.

Умови праці, режим роботи, коефіцієнт змінності роботи персоналу. Техніка безпеки. Заплановані витрати на соціально-культурні заходи. Екологічна безпека проекту.

Рекомендовані джерела інформації [18; 23; 29; 35; 36; 38; 39; 41-43; 46; 54; 63-65; 68; 73; 77; 81; 85-87; 89; 95; 100; 106]

Тема 11. Організація управління проектом. Прийняття рішення у проектному аналізі

Організаційна форма управління проектом. Функції процесу управління.

Функції фінансового менеджменту. Календарний план реалізації проекту. Капітальний та поточний бюджети проекту. Організація моніторингу проекту.

Відповідність системи управління внутрішній структурі проекту. Зміни системи управління в залежності від етапу проектного циклу і зовнішніх умов.

Управління: технічною базою проекту; виробництвом; збутом продукції; персоналом. Застосування методів зменшення ризиків при реалізації проекту. Управління фінансами проекту.

Експертиза проекту. Види експертиз документів обґрунтування інвестування. Комплексний характер оцінки проекту й прийняття рішень. Імовірнісний характер оцінки проекту. Принципи прийняття рішень. Критерії прийняття рішень та їх суперечливість: доходність, рівень ризику, відповідність фінансовим ресурсам інвестора, період реалізації проекту. Прийняття рішень в умовах інфляції. Методика побудови узагальнюючої оцінки проекту за комплексом окремих оцінок різних сторін проекту. Оцінка відповідності проекту стратегії розвитку базового підприємства. Рекомендації щодо доробки проекту. Форми виходу з проекту.

Рекомендовані джерела інформації [27; 36; 39; 41-43; 46; 64-68; 71; 79; 82; 87; 93; 96; 99; 105; 113; 125]

Змістовий модуль 3. Управління фінансовими інвестиціями

Тема 12. Економічний зміст фінансового інвестування, оцінювання інвестиційних якостей фінансових інструментів.

Особливості здійснення фінансових інвестицій. Форми фінансового інвестування (вкладення капіталу в статутні фонди підприємств; в прибуткові види грошових інструментів; в прибуткові види фондових інструментів).

Політика управління фінансовими інвестиціями. Етапи формування політики управління фінансовими інвестиціями. Аналіз стану фінансового інвестування у попередньому періоді. Визначення обсягу фінансового інвестування в майбутньому періоді. Вибір форм фінансового інвестування.

Класифікація фінансових інструментів за специфікою їх інвестиційних якостей. Класифікація типів і видів цінних паперів. Характеристика пайових, боргових, похідних цінних паперів. Принципи обчислення вартості цінних паперів. Оцінка інвестиційних якостей цінних паперів. Фундаментальний та технічний аналіз фондових інструментів. Фінансові коефіцієнти оцінки акцій (співвідношення ціни та доходу на акцію, ціни та обсягів продажу на акцію, ціни

та балансової вартості активів). Фондові та біржові індекси. Характеристика іноземних (Dow Jones Index, Actuaries Share, NIKKEY тощо) та українських фондових індексів (КАС, ПФТС, WOOD тощо).

Рекомендовані джерела інформації [3; 20; 29; 35; 39-41; 43; 46; 53; 59; 66; 69;76; 85; 86; 102; 121; 132-135]

Тема 13. Стратегії фінансового інвестування

Принципи формування інвестиційного портфеля. Види портфельів цінних паперів (індивідуальний і портфель підприємства). Типи фондових портфельів (за рівнем ризику, за рівнем ліквідності, по спеціалізації основних видів фінансових інструментів тощо). Урахування ранжування цінних паперів за формування портфеля. Методи балансування портфеля. Забезпечення ефективного оперативного управління портфелем фінансових інвестицій. Стратегії управління портфелем цінних паперів. Активний стиль управління (стратегія „акцій росту”; „недооцінені акції”; стратегій „вибір сектору” тощо). Методи пасивного управління портфелем. Диверсифікація.

Рекомендовані джерела інформації [3; 20; 29; 35; 39-41; 43; 46; 53; 59; 66; 69;76; 85; 86; 90; 95; 103; 109]

Плани лекцій

Змістовий модуль 1. Методологія інвестиційного аналізу

Лекція 1 (2 год.)

Тема 1. Методологічні засади інвестиційного аналізу

1. Інвестиційна діяльність: економічний зміст, особливості.
2. Форми інвестування капіталу. Особливості реального та фінансового інвестування.
3. Поняття інвестиційного проекту. Класифікація інвестиційних проектів
4. Мета і завдання інвестиційного аналізу. Схема аналізу інвестиційного проекту.

Рекомендовані джерела інформації [6; 20; 21; 23; 27; 28; 38; 39; 46; 53; 55; 58; 64; 74; 77; 96; 98; 122; 127]

Лекція 2 (2 год.)

Тема 2. Бюджетування та аналіз грошових потоків інвестиційного проекту

1. Джерела фінансування інвестиційної діяльності.
2. Вартість капіталу та принципи її визначення .
3. Розрахунок індивідуальної вартості джерел формування капіталу.
4. Середньозважена вартість капіталу (WACC).
5. Відмінність між балансовим прибутком і грошовим потоком.
6. Визначення грошових потоків. Віднесення грошових потоків до інвестиційного проекту.

Рекомендовані джерела інформації [20; 21; 27; 28; 35; 38; 40; 41; 46; 50; 59; 64; 68; 71; 75;85; 95; 123; 133]

Лекція 3 (2 год.)

Тема 3. Технологія розробки інвестиційного проекту та його складові

1. Етапи процесу інвестування.
2. Етапи розробки інвестиційного проекту
3. Бізнес-план проекту як концентроване відображення його економічного аспекту.
Структура бізнес-плану.

Рекомендовані джерела інформації [18 ; 23;27-29; 33; 35; 36; 38; 39; 40;42; 434 46; 50; 58; 64 65;70; 77; 81;87; 89; 95; 99; 100; 106; 107]

Лекція 4 (2 год.)

Тема 4. Аналіз і прогнозування фінансового стану підприємства та оцінювання його інвестиційної привабливості

1. Оцінка реалістичності проекту з урахуванням організаційних, адміністративних, юридичних аспектів його реалізації, відповідності внутрішніх і зовнішніх умов.
2. Цілі, завдання та моделі фінансового аналізу.
3. Оцінювання фінансового стану і фінансових результатів діяльності фірми.
4. Критерії та методика оцінки інвестиційної привабливості підприємства.
- 5.Визначення інвестиційної кредитоспроможності підприємства-позичальника.

Рекомендовані джерела інформації [18;19; 27; 40; 41; 46; 48; 50; 66; 77-79; 82; 83; 85; 92; 96; 110; 120; 123; 131; 133]

Змістовий модуль 2. Функціональні аспекти проектного аналізу в сфері реального інвестування

Лекція 5 (2 год.)

Тема 5. Оцінка фінансової спроможності проекту

1. Структура фінансового плану проекту.
2. Обсяг і структура інвестиційних витрат за проектом.
3. Джерела фінансування проекту.
4. Характеристика доходів та витрат за проектом.
5. Аналіз відповідності фінансових потоків за проектом (доходів і витрат) в цілому та на кожному відрізку реалізації проекту.
6. Планування прибутку (поточний прибуток і прибуток за проектом в цілому).

Рекомендовані джерела інформації [18; 27; 29; 36 ; 39; 41-43; 50; 54; 64; 68; 70; 73; 74; 77; 81; 85; 90; 95; 103; 109]

Лекція 6 (2 год.)

Тема 6. Аналіз комерційної здійснюваності проекту

1. Структура маркетингового плану.
2. Комерційний аналіз проекту.
3. Розрахунок необхідних обсягів продажу для забезпечення окупності проекту.
4. Планований період освоєння виробництва та виходу на цільові показники проекту по виробництву, продажу, прибутку.

Рекомендовані джерела інформації [18; 23; 27; 29; 36; 38; 39; 41-43; 46; 47; 52; 63-65; 67; 68; 73; 77; 81; 87; 89-91; 100; 106; 107]

Лекція 7 (2 год.)

Тема 7. Оцінка розрахункової ефективності проекту

1. Статичні (недисконтовані) та динаміні (дисконтовані) методи оцінки інвестиційних проектів: сутність, розрахунок, переваги та недоліки.
 - середня норма доходності (ARR);
 - чиста приведена вартість проекту (NPV);

- індекс прибутковості (PI);
 - період окупності проекту;
 - внутрішня норма прибутковості (IRR).
2. Оцінки ефективності проектів, які передбачають державну або регіональну фінансову підтримку. Показник інтегрального бюджетного ефекту.

Рекомендовані джерела інформації [18; 24; 27; 29;36; 38; 39; 41-43; 46; 47; 49; 52; 55; 59; 63-65; 67; 68; 73; 77; 81; 82; 85-87; 100; 106; 109]

Лекція 8 (2 год.)

Тема 8. Визначення інвестиційного ризику проекту

1. Причини виникнення, сутність та класифікація інвестиційних ризиків.
2. Етапи оцінки інвестиційних ризиків.
3. Кількісна оцінка інвестиційного ризику:
 - метод стандартного середньоквадратичного відхилення та коефіцієнт варіації;
 - аналіз чутливості реагування;
 - аналіз прогнозних сценаріїв;
 - метод еквіваленту певності.
4. Заходи спрямовані на мінімізацію інвестиційних ризиків.

Рекомендовані джерела інформації [10; 18; 24; 27; 29; 33; 36; 38; 39; 41-43; 46; 47; 49; 52; 55; 59; 63-65; 67; 68; 73; 77; 81; 82; 85-87; 100; 106; 109]

Лекція 9 (2 год.)

Тема 9. Аналіз виробничого плану проекту

1. Складові виробничого плану.
2. Способи організації робіт за проектом.
3. Розрахунок необхідних виробничих запасів.
4. Коефіцієнт використання виробничих потужностей. Коефіцієнт завантаження обладнання.

Рекомендовані джерела інформації [18; 23; 29; 35; 36; 38; 39; 41-43; 46; 54; 63-65; 68; 73; 77; 81; 85-87; 89; 95;100; 106]

Лекція 10 (2 год.)

Тема 11. Організація управління проектом. Прийняття рішення у проектному аналізі

1. Організаційна форма управління проектом. Функції процесу управління.
2. Функції фінансового менеджменту.
3. Календарний план реалізації проекту.
4. Зміни системи управління в залежності від етапу проектного циклу і зовнішніх умов.
5. Експертиза проекту. Комплексний характер оцінки проекту й прийняття рішень.
6. Форми виходу з проекту.

Рекомендовані джерела інформації [27; 36; 39; 41-43; 46; 64-68; 71; 79; 82; 87; 93; 96; 99; 105; 113; 125]

Змістовий модуль 3. Управління фінансовими інвестиціями

Лекція 11 (2 год.)

Тема 12. Економічний зміст фінансового інвестування, оцінювання інвестиційних якостей фінансових інструментів.

1. Особливості здійснення фінансових інвестицій.
2. Форми фінансового інвестування (вкладення капіталу в статутні фонди підприємств; в прибуткові види грошових інструментів; в прибуткові види фондових інструментів).

3. Політика управління фінансовими інвестиціями.
 4. Класифікація фінансових інструментів за специфікою їх інвестиційних якостей. Класифікація типів і видів цінних паперів.
 5. Принципи обчислення вартості цінних паперів.
 6. Фундаментальний та технічний аналіз фондових інструментів.
- Рекомендовані джерела інформації* [3; 20; 29; 35; 39-41; 43; 46; 53; 59; 66; 69;76; 85; 86; 102; 121; 132-135]

Лекція 12 (2 год.)

Тема 13. Стратегії фінансового інвестування

1. Принципи формування інвестиційного портфеля.
 2. Види та типи портфелів цінних паперів портфелів.
 3. Стратегії управління портфелем цінних паперів.
- Рекомендовані джерела інформації* [3; 20; 29; 35; 39-41; 43; 46; 53; 59; 66; 69;76; 85; 86; 90; 95; 103; 109]

Плани семінарських занять

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Методологія інвестиційного аналізу

Семінарське заняття 1 (2 год.)

Тема 2. Бюджетування та аналіз грошових потоків інвестиційного проекту

Контрольні питання до семінарського заняття:

1. Джерела фінансування інвестиційної діяльності.
2. Концепція вартості грошей та фактори, що її визначають.
3. Принципи оцінки вартості грошей за часом.
4. Майбутня і теперішня вартість грошей. Прості і складні проценти. Дисконтування грошових потоків.
5. Поняття «ануїтет» і його обчислення.
6. Вплив інфляції на вартість капіталу.
7. Індивідуальна вартість джерел капіталу.
8. Гіринг і вартість капіталу.
9. Відмінність між балансовим прибутком і грошовим потоком за проектом.

Завдання до практичного заняття:

Завдання 1. Капітал компанії сформовано за рахунок:

- ✓ короткострокової позики в банку в розмірі 500 тис. грн. під 8% річних;
- ✓ привілейованих акцій на суму 100 тис. грн. (вартість капіталу – 10,5%);
- ✓ звичайних акцій на суму 1200 тис. грн. (вартість капіталу – 14%);
- ✓ нерозподіленого прибутку в розмірі 1,5 млн. грн. (вартість капіталу – 13,5%).

Розрахувати середньозважену вартість (СЗВК) капіталу компанії в цілому.

Завдання 2. Компанія потребує інвестиційний капітал в розмірі 900 тис. грн. для реалізації інвестиційного проекту. Були використані наступні джерела:

- ✓ емісія простих акцій – 200 тис. грн., ставка дивіденду по простим акціям – 13%;
- ✓ емісія привілейованих акцій – 150 тис. грн.; ставка дивіденду по привілейованим акціям 12% річних;
- ✓ емісія облігацій – 120 тис. грн., купонна ставка – 17% річних.

Прийнято рішення залучити банківський кредит на 430 тис. грн.. Визначте, якою може бути максимально припустима вартість обслуговування кредиту, якщо припустима середньозважена вартість фінансування проекту - 14,5%.

Завдання 3. Власний капітал компанії сформовано за рахунок нового випуску привілейованих акцій та звичайних акцій, випущених раніше. Відношення привілейованих акцій до звичайних – 0,35. Компанією випущено 2000 привілейованих акцій з номінальною вартістю 100 грн., річним дивідендом 12 грн. та витратами на випуск 2,5%. Ціна звичайної акції 20 грн, розмір дивіденду 1,4 грн. Прогнозується постійне зростання дивідендів на 6%. Ставка податку на прибуток 20%. Розрахувати вартість капіталу кожного джерела, а також середньозважену вартість (СЗВ) власного капіталу компанії в цілому.

Завдання 4. Розрахуйте теперішню вартість 1000 грн., які будуть отримані через 12 років, зважаючи на те, що ставка дисконтування становить 7%.

Завдання 5. Розрахувати майбутню вартість вкладу через 3 роки за складним відсотком, якщо початкова сума вкладу 1000 грн., річний відсоток – 15%.

Завдання 6. Компанії необхідно нагромадити 2 млн. грн. для придбання через 10 років будівлі під офіс. Найбезпечнішим способом нагромадження є придбання серій безризикових державних цінних паперів, що генерують річний дохід за ставкою 8% річних з нарахуванням процентів кожні півроку. Яким має бути початковий внесок фірми?

Завдання 7. Підприємство планує інвестувати 3,5 млн. грн. в розробку та впровадження проекту з модернізації виробництва. Розпочати роботу над проектом планується через 6 років, а до цього часу накопичувати потрібну суму, відкладаючи щоквартально однакові за величиною суми коштів на депозитний рахунок у банк під 14% річних. Визначити, якими повинні бути щоквартальні внески підприємства, щоб до запланованого часу накопичити необхідну суму коштів.

Завдання 8. У вашому розпорядженні є 10 млн. грн.. Ви хотіли б потроїти цю суму через 7 років. Яким є мінімально прийнятне значення процентної ставки?

Завдання 9. Розрахувати розмір інфляційної премії, якщо річний реальний середньо ринковий рівень доходу на інвестиції – 20%, темп інфляції 25% в рік.

Завдання 10. Фірмі необхідно нагромадити 2 млн грн. для придбання через 10 років будівлі під офіс. Найбезпечнішим способом нагромадження є придбання серій безризикових державних цінних паперів, що генерують річний дохід за ставкою 8 % річних з нарахуванням процентів кожні півроку. Визначте необхідний початковий внесок фірми.

Завдання 11. Розрахуйте теперішню вартість 10-ти річного ануїтету вартістю 100 грн., за ставкою 20 % річних.

Завдання 12. Фірмі необхідно оцінити вартість капіталу проекту. Джерелами фінансування є кредит банку під 20 % річних, залучення інвесторів під випуск простих акцій з дивідендами 10 % та реінвестиції з планованою дохідністю 5 %. Вартість проекту — 1 млн 200 тис. грн. Реінвестиції становлять 300 тис. грн., емісія планується у розмірі 600 тис. грн.

Завдання № 13. Розрахуйте теперішню вартість двох грошових потоків. Перший розміром 623 грн. буде отримано через 8 років, другий – 1092 грн. буде отримано ще через 6 років після першого. Процентна ставка становить 7%.

Рекомендовані джерела інформації [20; 21; 27; 28; 35; 38; 40; 41; 46; 50; 59; 64; 68; 71; 75; 85; 95; 123; 133]

Тема 3. Технологія розробки інвестиційного проекту та його складові

Контрольні питання до семінарського заняття:

1. Структура бізнес-плану. Характеристика його складових (фінансова, маркетингова, виробнича, організаційна складові тощо).

Рекомендовані джерела інформації [18 ; 23; 27-29; 33; 35; 36; 38; 39; 40; 42;

434 46; 50; 58; 64 65; 70; 77; 81; 87; 89; 95; 99; 100; 106; 107]

Форма контролю: усне опитування, вибіркоче тестування, перевірка самостійної роботи

Змістовий модуль 2. Функціональні аспекти проектного аналізу в сфері реального інвестування

Семінарське заняття 2 (2 год.)

Тема 5. Оцінка фінансової спроможності проекту

Контрольні питання до семінарського заняття:

1. Структура фінансового плану проекту (прогнози доходів і витрат, грошових потоків, активів та пасивів, графіки погашення заборгованості, засоби фінансування тощо).
2. Складові поточних доходів та витрат за проектом. Змінні та умовно-постійні витрати.

Завдання до практичного заняття:

Завдання 1. Порядок формування Балансу за проектом:

Приватний підприємець створює підприємство з виробництва виробів з пластмаси:

- 1) підприємство зареєстроване зі статутним фондом 200 тис. грн.(02.03.08р.);
- 2) підприємство отримає банківську позичку на 100 тис. грн. (04.03.08р.);
- 3) придбано технологічне обладнання вартістю 150 тис. грн. та сировина для забезпечення виробничого процесу на суму 100 тис. грн. (10.03.08р.);
- 4) підприємство виробило і реалізувало продукцію на суму 150 тис. грн. (30.03.08р.) При цьому було витрачено заготовлену сировину на 50 тис. грн. та оплачені загальні (постійні) витрати у сумі 30 тис. грн. У результаті прибуток підприємства становив 70 тис. грн., з яких 17,5 тис. грн. (25%) підприємство повинно виплатити до держбюджету у вигляді податку на прибуток.

Визначте розмір чистого прибутку підприємства, та послідовно заповніть таблицю.

<i>АКТИВИ</i>	<i>Тис. грн.</i>	<i>ПАСИВИ</i>	<i>Тис. грн.</i>
Грошові кошти		Акціонерний капітал	
Матеріальні запаси		Банківська позичка	
Обладнання		Заборгованість по виплатам	
		Прибуток	
<i>Сума активів</i>		<i>Сума пасивів</i>	

Завдання 2. Формування „Звіту про рух грошових коштів. На прикладі умовного підприємств поетапно сформуєте „звіт про рух грошових коштів”.

- 1) при створенні нового підприємства планують: залучити кошти інвестора на суму 800 тис. грн., а на 400 тис. грн.. отримати банківську позику; придбати обладнання для організації виробництва на суму 1 млн. грн., загальні витрати першого місяця становитимуть 10 тис. грн.;
- 2) для придбання сировини і матеріалів планується витратити 290 тис. грн., а дефіцит обігових коштів покрити короткостроковою банківською позичкою у розмірі 350 тис. грн., сплатити відсотки за користування позичковим капіталом;
- 3) запланований обсяг реалізації продукції на третій місяць – на 610 тис. грн.; придбання сировини і матеріалів (змінні витрати) для безперервності забезпечення виробництва – 290 тис. грн.; сплатити відсотки за користування позичковим капіталом;
- 4) запланований обсяг реалізації продукції на 4 місяць – на 820 тис. грн., погашення короткострокового кредиту – 350 тис. грн. та виплата відсотків.

<i>Назва статті</i>	<i>1-й міс.</i>	<i>2-й міс.</i>	<i>3-й міс.</i>	<i>4-й міс.</i>
<i>Обсяг продажу</i>				
<i>Змінні витрати</i>				
<i>Операційні (загальні витрати)</i>				
<i>Відсотки по кредитах</i>				
<i>Податки та інші виплати</i>				
<i>Грошовий потік від виробничої діяльності</i>				
<i>Витрати на придбання активів</i>				
<i>Надходження від реалізації активів</i>				
<i>Грошовий потік від інвестиційної діяльності</i>				
<i>Акціонерний капітал</i>				

Позичковий капітал				
Виплати на погашення позичок				
Виплати дивідендів				
<i>Грошовий потік від фінансової діяльності</i>				
<i>Баланс коштів на початок періоду</i>				
<i>Баланс коштів на кінець періоду</i>				

Рекомендовані джерела інформації [18; 27; 29; 36 ; 39; 41-43; 50; 54; 64; 68; 70; 73; 74; 77;

81; 85; 90; 95; 103; 109]

Тема 6. Аналіз комерційної здійснюваності проекту

Контрольні питання до семінарського заняття:

1. Складові маркетингового плану проекту та їх характеристика:

- ✓ макроекономічний аналіз середовища,
- ✓ аналіз конкурентного середовища,
- ✓ характеристика потенційного споживацького сегменту,
- ✓ політика ціноутворення і вибір моменту виведення товару на ринок,
- ✓ заплановані обсяги реалізації,
- ✓ способи просування товару (послуги),
- ✓ мережа реалізації тощо.

3. Методи прогнозування попиту з урахуванням конкурентної ситуації на ринку.

4. Характеристика стадій комерційної визначеності проекту (аналіз попиту і стратегії його розвитку; аналіз ринкового середовища; наявність стратегії проекту; маркетингова концепція).

5. Складові матеріально-технічного забезпечення виробництва (умови доставки та зберігання матеріальних ресурсів, аналіз розміру та структури витрат виробництва, аналіз умовно-постійних витрат, резерви зниження витрат).

6. Аналіз беззбитковості виробництва: умови, припущення, розрахунок.

Завдання до практичного заняття:

Задача № 1 Нехай підприємство виробляє і продає 100 тис. виробів за місяць при ціні одиниці 2,5 грн. При заданому обсязі виробництва сумарні витрати дорівнюють 170 тис. грн, з них постійні витрати 70 тис. грн.

Знайти точку беззбитковості. Визначити прибутки (збитки) за заданих умов. Визначити прибутки (або збитки) при збільшенні та зменшенні обсягів виробництва на 50 тис. виробів.

Задача № 2. Нехай підприємство виробляє продукцію по ціні 2 грн/од. Умовно-постійні витрати складають 15 тис. грн. на місяць. Беззбиткову роботу підприємства забезпечує випуск 13000 одиниць продукції щомісячно.

Визначити обсяг виробництва продукції за якого буде досягнуто рівень рентабельності виробництва 25%.

Задача № 3. Підприємство має намір придбати технологічну лінію з виробництва валів. За якого мінімального обороту це придбання окупиться, якщо змінні витрати у перерахунку на один вал становлять 80 грн., постійні витрати (оренда, комунальні платежі, заробітна плата тощо) – 5 млн грн. на місяць. Вартість одного валу 120 грн.

Рекомендовані джерела інформації [18; 23; 27; 29; 36; 38; 39; 41-43; 46; 47; 52; 63-65; 67;

68; 73; 77; 81; 87; 89-91; 100; 106; 107]

Форма контролю: усне опитування, перевірка самостійної роботи

Семінарське заняття 3 (2 год.)

Тема 7. Оцінка розрахункової ефективності проекту

Контрольні питання до семінарського заняття:

1. Система кількісних показників оцінки інвестиційних проектів. Їх характеристика:

- ✓ чиста приведена вартість;
- ✓ внутрішня норма прибутковості;
- ✓ індекс прибутковості;
- ✓ період окупності;
- ✓ фондівдача.

Завдання до практичного заняття:

Завдання №1. Фірма має намір придбати обладнання вартістю 20 тис. грн. Розраховано, що річна економія від установавання цього обладнання становитиме 5 тис. грн., тривалість експлуатації 5 років, а залишкова вартість – 1000 грн. Чи доцільним є придбання такого обладнання, якщо норма доходності на інвестиції становить 10%.

Завдання №2. Впровадження проекту з початковими інвестиціями в розмірі 500 тис. грн. передбачає такі грошові надходження протягом 4-х років: 1 рік – 90 тис. грн., 2 рік – 170 тис. грн., 3 рік – 250 тис. грн., 4 рік – 110 тис. грн.

Розрахувати строк окупності інвестиційного проекту за допомогою спрощеного показника, а також більш точним методом.

Завдання № 3. Визначити внутрішню норму доходності проекту придбання обладнання вартістю 20 тис. грн. Розраховано, що річна економія від установавання цього обладнання становитиме 5 тис. грн., тривалість експлуатації 5 років.

Завдання №4. Оберіть найбільш ефективний проект серед двох запропонованих, якщо ставка дисконтування становить 10%. Обидва проекти вимагають однакових обсягів початкових інвестицій в розмірі 400 тис. грн. та розраховані на однаковий термін – 3 роки. Перший проект передбачає таких щорічних надходжень по проекту: 150 тис. грн., 200 тис. грн., 250 тис. грн. Другий проект передбачає таких щорічних надходжень по проекту: 250 тис. грн., 200 тис. грн., 150 тис. грн.

Завдання №5. Оберіть найбільш ефективний проект серед двох запропонованих, якщо ставка дисконтування становить 20%. Обидва проекти вимагають однакових обсягів початкових інвестицій в розмірі 400 тис. грн. Перший проект розраховано на 4 роки і передбачає таких щорічних надходжень по проекту: 100 тис. грн., 150 тис. грн., 200 тис. грн., 250 тис. грн. Другий проект розраховано на 3 роки і передбачає таких щорічних надходжень по проекту: 250 тис. грн., 200 тис. грн., 150 тис. грн.

Завдання №6. Підприємство розглядає інвестиційний проект – придбання технологічної лінії. Вартість лінії – 15 млн. грн., термін експлуатації – 5 років, знос на обладнання вираховується за методом прямолінійної амортизації (20% на рік), виручка від реалізації продукції по роках прогнозується в таких обсягах: 10200 тис. грн., 11100 тис. грн., 12300 тис. грн., 12000 тис. грн., 9000 тис. грн.(без ПДВ). Поточні витрати складають у перший рік – 5100 тис. грн. і щорічно збільшуються на 4%. Ставка податку на прибуток – 30%, а ціна авансованого капіталу – 14%. Визначте чистий приведений дохід за проектом та індекс прибутковості.

Завдання № 7. Визначте чистий приведений дохід за проектом, якщо проект розраховано на три роки і прогноз надходжень по рокам складає: 80 тис. грн., 100 тис. грн., 120 тис. грн. Початкові інвестиції становили 220 тис. грн., ставка дисконтування – 20%.

Завдання № 8. Початковий обсяг інвестицій, вкладений у створення підприємства становить 2300 тис. грн. На фінансування активної частини основних фондів використано 40% початкового обсягу інвестицій. Кількість працюючих на підприємстві – 400 осіб. Обсяг чистого прибутку від основної діяльності – 35 тис. грн. Розрахувати капіталоозброєність та механоозброєність проекту.

Завдання № 9. Визначте внутрішню норму прибутковості проекту і порівняйте з очікуваною інвестором доходністю інвестицій на рівні 40 %. Зробіть висновок щодо доцільності реалізації проекту.

<i>Рік реалізації проекту</i>	<i>Обсяг інвестицій, тис. грн.</i>	<i>Поточні доходи від проекту, тис. грн.</i>	<i>Поточні витрати проекту (витрати на виробництво), тис. грн.</i>

0	100	-	-
1	-	200	150
2	-	250	180
3	-	250	170

Задача № 10. Проект, що потребує інвестицій у розмірі 160 тис. грн., передбачає отримання річного доходу в розмірі 30 тис. грн. протягом 15 років. Оцініть доцільність такої інвестиції, якщо коефіцієнт дисконтування 15%.

Задача № 11. Проект, що потребує інвестицій у розмірі 160 тис. грн., передбачає отримання річного доходу в розмірі 30 тис. грн. протягом 15 років. Оцініть доцільність такої інвестиції, якщо коефіцієнт дисконтування 15 %.

Задача 12. Розрахуйте теперішню вартість проектів А і Б, маючи на увазі, що ставка дисконтування становить 0 %, 10 % та 20 %.

Показник	Проект А	Проект Б
Початкові витрати (грн.)	1200	1200
Надходження коштів (грн.)		
1-й рік	1000	100
2-й рік	500	600
3-й рік	100	1100

Який з проектів є кращим за кожної ставки дисконтування? Чому вони не дають однакових результатів?

Рекомендовані джерела інформації [18; 24; 27; 29;36; 38; 39; 41-43; 46; 47; 49; 52; 55; 59; 63-65; 67; 68; 73; 77; 81; 82; 85-87; 100; 106; 109]

Форма контролю: усне опитування, міні контрольна-робота, перевірка самостійної роботи

Семінарське заняття 4 (2 год.)

Тема 8. Визначення інвестиційного ризику проекту

Контрольні питання до семінарського заняття:

1. Класифікація інвестиційних ризиків (загальноекономічний, правовий, політичний; маркетинговий, технічний, фінансовий, екологічний; систематичні та несистематичні ризики). Поясніть відмінності між ризиками: проектним, підприємницьким, фінансовим і портфельним.

2. Способи запобігання проектним ризикам. Характеристика заходів зменшення інвестиційного ризику: диверсифікація, наявність резервів і запасів (матеріальних, фінансових, часових), наявність договірного супроводу проекту, потенційна ліквідність вартості активів проекту, детальність розробки та планування, інформаційне забезпечення, ознаки монопольності продукції проекту, страхування активів, організація охорони матеріальних цінностей в ході реалізації проекту тощо.

3. Характеристика кількісних методів вимірювання ризиків:

- ✓ аналіз прогностичних сценаріїв;
- ✓ стандартне середньоквадратичне відхилення та коефіцієнт варіації;
- ✓ аналіз чутливості реагування.

Завдання до практичного заняття:

Завдання 1. Компанія отримала три варіанти прогностичних сценаріїв проекту А:

- ✓ за сприятливого розвитку та піднесеного стану економіки прогноз прибутку – 420 тис. грн.,

- ✓ в умовах стабільності – 370 тис. грн.;
- ✓ в умовах спаду економіки – 290 тис. грн.

Розрахуйте стандартне середньоквадратичне і коефіцієнт варіації та порівняйте з проектом Б CV якого дорівнює 0,06.

Завдання №2. Базовий розрахунок чистої приведеної вартості проекту базувався на наступних даних: початкові інвестиції складають 200 тис. грн.; прогнозований обсяг реалізації продукції відповідно до трьох років – 450 од., 500 од., 500 од.; ціна за одиницю продукції (незмінна) – 600 грн.; собівартість продукції відповідно до трьох років - 500 грн., 450 грн., 450 грн., ставка дисконтування – 10%.

Розрахунок варіативних значень чистої приведеної вартості базується на припущенні, що можлива наступна зміна факторів:

- ✓ обсяг реалізації відповідно до трьох років – 495 од., 550 од., 550 од.;
- ✓ прогнозована ціна реалізації - 660 грн.;
- ✓ собівартість продукції відповідно до трьох років – 550 грн., 495 грн., 495 грн.;
- ✓ ставка дисконтування – до 20%.

Оцініть значення факторів, що впливають на значення чистої приведеної вартості та визначте їх рейтинг, систематизувавши отримані значення в таблиці.

Фактор, вплив якого досліджується	Зміна фактора, %	Базове значення NPV	Нове значення NPV	Зміна NPV, %	Зміна NPV на 1% зміни фактора, %	Рейтинг фактора
-----------------------------------	------------------	---------------------	-------------------	--------------	----------------------------------	-----------------

Завдання №3 . Інвестор має таку інформацію щодо можливих обсягів продажу нового продукту і відповідних імовірностей:

Можливий рівень сприймання продукції (можлива реакція ринку)	Обсяг продажу (од. товару)	Імовірності
Низький	10	0,1
Середній	30	0,3
Високий	45	0,4
Дуже високий	60	0,2

Визначте: а) очікуване значення продажу нового продукту; б) стандартне відхилення.

Завдання №4. Виконайте аналіз чутливості інвестиційного проекту, визначте найважливіші змінні проекту, їх граничне значення, допустимі зміни та рейтинг впливу на результативну кількість за наведеними нижче даними.

Передбачається, що початкові інвестиції проекту — 2 млн грн., ціна реалізації — 50 грн., витрати на оплату праці у розрахунку на одиницю продукції — 15 грн., матеріальні витрати — 10 грн., з яких витрати на електроенергію — 8 грн. У разі нормального завантаження виробничих потужностей підприємство зможе випускати 600 тис. виробів на рік. Термін реалізації проекту — 8 років, дисконтна ставка — 12 %.

Рекомендовані джерела інформації [10; 18; 24; 27; 29; 33; 36; 38; 39; 41-43; 46; 47; 49; 52; 55; 59; 63-65; 67; 68; 73; 77; 81; 82; 85-87; 100; 106; 109]

Форма контролю: усне опитування, перевірка самостійної роботи

Семінарське заняття 5 (2 год.)

Тема 9. Аналіз виробничого плану проекту

Контрольні питання до семінарського заняття:

1. Характеристика складових виробничого плану проекту:
 - ✓ виробничий апарат;
 - ✓ календарні плани випуску продукції;
 - ✓ система контролю та забезпечення належної якості продукції;

- ✓ організація матеріально-технічного забезпечення виробництва;
 - ✓ організація зберігання та транспортування матеріальних ресурсів і готової продукції;
 - ✓ план технічного обслуговування устаткування.
2. Алгоритм проведення технічного аналізу проекту. Критерії вибору технології виробництва.

Рекомендовані джерела інформації [18; 23; 29; 35; 36; 38; 39; 41-43; 46; 54; 63-65; 68; 73; 77; 81; 85-87; 89; 95; 100; 106]

Тема 11. Організація управління проектом. Прийняття рішення у проектному аналізі

Контрольні питання до семінарського заняття:

1. Характеристика функцій процесу управління (планування, організаційна, контролю).
 2. Оперативне управління та його складові.
 3. Зміст і мета розробки капітального та поточного бюджету проекту. Їх відмінності.
 4. Зміст моніторингу інвестиційного проекту. Характеристика видів моніторингу.
- Показники моніторингу.
5. Експертизи проекту: зміст, напрями, загальна схема.

Рекомендовані джерела інформації [27; 36; 39; 41-43; 46; 64-68; 71; 79; 82; 87; 93; 96; 99; 105; 113; 125]

Форма контролю: усне опитування, вибіркове тестування, перевірка самостійної роботи, перевірка конспектів, модульний контроль

Змістовий модуль 3. Управління фінансовими інвестиціями

Семінарське заняття 6 (2 год.)

Тема 12. Економічний зміст фінансового інвестування, оцінювання інвестиційних якостей фінансових інструментів.

Контрольні питання до семінарського заняття:

1. Сутність фінансових інвестицій та їх класифікація. Типи та види фінансових інвестицій.
2. Інструменти ринку цінних паперів та їх класифікація.
3. Критерії оцінювання інвестиційних якостей фінансових інструментів
4. Принципи оцінки вартості та доходності цінних паперів(акцій, облігацій, інвестиційних сертифікатів тощо).
5. Методи технічного та фундаментального аналізу якостей цінного паперу.
6. Інвестиційний портфель: сутність, класифікація.
7. Принципи формування інвестиційних портфелів.
8. Характеристика етапів формування політики управління фінансовими інвестиціями.

Завдання до практичного заняття:

Завдання 1. Відомо, що очікуваний дивіденд наступного року складає 2,5 грн., прогнозовані дивіденди компанії протягом двох років зростатимуть на 15%, приріст третього року - 10%, четвертого – 8%. Необхідна ставка доходу – 10%. Розрахуйте максимальну поточну вартість даної акції.

Завдання 2. Розрахуйте стандартне середньоквадратичне відхилення і коефіцієнт варіації для акції А, про яку відомо, що за останні три звітні періоди дивіденди склали, відповідно, 3 грн., 3,20 грн, 3,15 грн. Порівняйте отримані Вами значення з акцією Б, коефіцієнт варіації якої дорівнює 0,07, і зробіть висновок щодо того, якій з акцій слід віддати перевагу при включенні в портфель інвестора несхильного до ризику.

Завдання 3. Умовний інвестор сформував портфель цінних паперів за рахунок придбання наступних:

- 1) 5000 одиниць акцій підприємства А за ціною 3 грн. з доходністю 14%;

- 2) 6000 одиниць акцій підприємства Б за ціною 5 грн. з доходністю 13%;
 - 3) 500 облігацій підприємства А за номіналом 1000 грн. з доходністю 10%;
 - 4) 500 державних облігацій внутрішньої позики з номіналом 1000 грн. і доходністю 7%.
- Розрахуйте середню доходність сформованого портфеля інвестора.

Рекомендовані джерела інформації [3; 20; 29; 35; 39-41; 43; 46; 53; 59; 66; 69;76; 85; 86; 102; 121; 132-135]

Тема 13. Стратегії фінансового інвестування

Контрольні питання до семінарського заняття:

1. Види портфелів цінних паперів та їх характеристика.
2. Типи портфелів цінних паперів та їх характеристика..
3. Стратегії управління портфелем цінних паперів.

Завдання до практичного заняття:

Завдання 1.

Розрахуйте стандартне середньоквадратичне відхилення і коефіцієнт варіації для акції А, про яку відомо, що за останні три звітні періоди дивіденди склали, відповідно, 4 грн., 4,60 грн, 4,20 грн. Порівняйте отримані Вами значення з акцією Б, коефіцієнт варіації якої дорівнює 0,09, і зробіть висновок щодо того, якій з акцій слід віддати перевагу при включенні в портфель інвестора неохочого до ризику.

Завдання 2.

Розрахуйте необхідну ставку доходу акції А, якщо відомо, що:

- ✓ безризикова ставка на ринку дорівнює 8%;
- ✓ середня ринкова доходність дорівнює 12%;
- ✓ середня доходність підприємств тієї ж галузі дорівнює 15%.

Зробіть висновок, чи слід купувати дану акцію, якщо останній сплачений дивіденд складає 14% до номіналу.

Завдання 3.

Умовний інвестор сформував портфель цінних паперів за рахунок придбання наступних:

- 1) 10000 одиниць акцій підприємства А за ціною 5 грн. з доходністю 15%;
- 2) 6000 одиниць акцій підприємства Б за ціною 3 грн. з доходністю 12%;
- 3) 1000 облігацій підприємства А за номіналом 100 грн. з доходністю 10%;
- 4) 500 державних облігацій внутрішньої позики з номіналом 1000 грн. і доходністю 7%.

Розрахуйте середню доходність сформованого портфеля інвестора.

Завдання 4.

Є певна кількість портфелів з очікуваними доходностями, стандартним відхиленням і рівнем корисності (гр. од.). Виходячи з цієї інформації побудуйте графік кривих байдужості умовного інвестора А. Пояснити, чому робиться припущення, що криві байдужості нахилені і спрямовані догори і праворуч.

Портфель	Очікувана доходність, %	Стандартне відхилення, %	Рівень корисності, гр. од.
1	5	0	10
2	6	10	10
3	9	20	10
4	14	30	10
5	10	0	20
6	11	10	20
7	14	20	20
8	19	30	20
9	15	0	30
10	16	10	30
11	19	20	30
12	24	30	30

Рекомендовані джерела інформації [3; 20; 29; 35; 39-41; 43; 46; 53; 59; 66; 69;76; 85; 86; 90; 95; 103; 109]

Форма контролю: усне опитування, перевірка самостійної роботи, модульний контроль

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Важливою складовою роботи студентів є самостійна підготовка ними матеріалів, питань, завдань із кожної теми навчального курсу. Оскільки навчальним планом передбачено виділення навчального часу для самостійної роботи студентів, частина обов'язкового програмного матеріалу виноситься на самостійне вивчення студентів.

Самостійна робота є обов'язковою при підготовці до практичних занять, для складання заліку з навчальної дисципліни, тому вона повинна мати систематичний та плановий характер і обов'язково завершуватись перевіркою знань студентів.

Самостійна робота є складовою навчального процесу, важливим чинником, який формує вміння навчатися, сприяє активізації засвоєння знань. Значно підвищується значення та статус самостійної роботи при введенні кредитно – модульної технології навчання, за якою скорочується обсяг аудиторної роботи.

Мета самостійної роботи – сприяти засвоєнню в повному обсязі навчальної програми та формуванню самостійності як особистісної риси та важливої професійної якості - умінні систематизувати, планувати та контролювати власну діяльність.

Форми самостійної роботи: опрацювання лекційного матеріалу; підготовка до практичних занять; самостійна робота з підручником, науковою та періодичною літературою; вивчення та аналіз законодавчих та нормативних документів; пошук і опрацювання матеріалів через мережу Інтернет; узагальнення та аналіз фактичних даних; проведення самостійних наукових досліджень; підготовка аналітичних записок, доповідей, рефератів, презентацій; виконання індивідуальних завдань; написання контрольних робіт.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Методологія інвестиційного аналізу

Тема 1. Проектний аналіз в інвестиційній діяльності

Питання, що виносяться на самостійне опрацювання:

1. Суб'єкти (учасники) інвестиційної діяльності:

- прями: кредитори, інвестори, замовники, консалтингові і страхові компанії, забудовники тощо;
- непрямі: державні органи управління, міжнародні фінансово-кредитні установи, громадські організації.

Рекомендовані джерела інформації [6; 20; 21; 23; 27; 28; 38; 39; 46; 53; 55; 58; 64; 74; 77; 96; 98; 122; 127]

Тема 2. Бюджетування та аналіз грошових потоків інвестиційного проекту

Практичне завдання для самостійної роботи:

Завдання 1. Для фінансування інвестиційної діяльності компанія використала різні джерела. Ставка податку на прибуток дорівнює 20%. За даними наведеними в таблиці розрахуйте середньозважену вартість фінансування компанії.

Варіант 1.

Джерело	Кількість, тис.	Номинал, грн.	Ставка доходу, %	Емісійні витрати, %	Річний відсоток, %	Розмір запозичення, тис. грн.
Звичайні акції	100	10	15	-	-	
Привілейовані акції	10	10	12	-	-	
Облігації	4	1000	10	5	-	
Банківський кредит	-	-	-	-	25	80

Варіант 2.

Джерело	Кількість, тис.	Номинал, грн.	Ставка доходу, %	Емісійні витрати, %	Річний відсоток, %	Розмір запозичення, тис. грн.
Звичайні акції	70	5	13	-	-	
Привілейовані акції	10	5	10	-	-	
Облігації	3	1000	9	3	-	
Банківський кредит	-	-	-	-	20	50

Варіант 3.

Джерело	Кількість, тис.	Номинал, грн.	Ставка доходу, %	Емісійні витрати, %	Річний відсоток, %	Розмір запозичення, тис. грн.
Звичайні акції	70	10	12	2	-	-
Привілейовані акції	10	10	10	2	-	-
Облігації	5	1000	9	3	-	-
Банківський кредит	-	-	-	-	27	60

Варіант 4.

Джерело	Кількість, тис.	Номинал, грн.	Ставка доходу, %	Емісійні витрати, %	Річний відсоток, %	Розмір запозичення, тис. грн.
Звичайні акції	90	7	12	2	-	-
Привілейовані акції	10	7	10	2	-	-
Облігації	8	1000	9	4	-	-
Банківський кредит	-	-	-	-	30	50

Варіант 5.

Джерело	Кількість, тис.	Номинал, грн.	Ставка доходу, %	Емісійні витрати, %	Річний відсоток, %	Розмір запозичення, тис. грн.
Звичайні акції	100	10	15	2	-	-
Привілейовані акції	20	10	12	2	-	-

Облігації	9	1000	10	3	-	-
Банківський кредит	-	-	-	-	28	90

Завдання 2. Розрахувати майбутню реальну вартість інвестицій якщо початковий розмір інвестиції 1000 грн., строк інвестиції A , річний складний відсоток B , темп інфляції V .

Варіант	A , роки	B , %	V , %
1	2	14	10
2	3	16	11
3	2	18	12
4	3	14	13
5	2	16	14

Завдання 3. Розрахувати розмір інфляційної премії, якщо річний реальний середньо ринковий рівень доходу на валютні інвестиції – A , темп інфляції – B .

Варіант	A , %	B , %
1	10	15
2	12	14
3	13	16
4	11	12
5	14	18

Завдання 4. У вашому розпорядженні є A тис. грн. Ви хотіли б потроїти цю суму через B років. Яким є мінімально прийнятне значення процентної ставки?

Варіант	A , тис. грн.	B , років
1	15	4
2	20	3
3	30	4
4	25	5
5	20	4

Завдання 5. Розрахувати майбутню вартість вкладу через A років за складним відсотком, якщо початковий вклад B тис. грн., річний відсоток – V .

Варіант	A , роки	B , тис. грн..	V , %
1	4	10	16
2	3	5	18
3	2	3	14
4	5	5	13
5	3	10	15

Завдання 6. Розрахуйте теперішню вартість 10-річного ануїтету вартістю A тис. грн., за ставкою B .

Варіант	A , тис. грн.	B , %
1	1000	14
2	2000	15
3	1000	13
4	3000	12
5	2000	12

Завдання 7. Розрахуйте теперішню вартість двох грошових потоків. Перший розміром A буде отримано через B років, другий – V буде отримано ще через Γ років після першого. Процентна ставка становить D .

Варіант	A , грн.	B , років	V , грн.	Γ , років	D , %
1	620	5	1090	2	7
2	850	6	1800	3	8
3	680	4	820	3	7
4	920	5	1200	5	8

5	750	4	800	4	9
---	-----	---	-----	---	---

Максимальна кількість балів за виконані завдання:

№ завдання	1	2	3	4	5	6	7	
Максимальний бал	1,0	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	4,0

Рекомендовані джерела інформації [20; 21; 27; 28; 35; 38; 40; 41; 46; 50; 59; 64; 68; 71; 75; 85; 95; 123; 133]

Тема 3. Технологія розробки інвестиційного проекту та його складові

Питання, що виносяться на самостійне опрацювання:

2. Характеристика етапів процесу інвестування.
3. Ідентифікація проекту (визначення масштабу, галузі, складу, виду, типу, джерел фінансування, періодів реалізації).
4. Життєвий цикл проекту: характеристика фаз і стадій реалізації проекту.
5. Зміст стратегічного планування проекту.
6. Зміст оперативного планування проекту.
7. Структура бізнес-плану. Характеристика його складових (фінансова, маркетингова, виробнича, організаційна складові тощо).

Рекомендовані джерела інформації [18 ;23;27-29; 33; 35; 36; 38; 39; 40;42; 43 46; 50; 58; 64 65;70; 77; 81;87; 89; 95; 99; 100; 106; 107]

Тема 4. Аналіз і прогнозування фінансового стану підприємства та оцінювання його інвестиційної привабливості

Питання, що виносяться на самостійне опрацювання:

1. Принципи формування структури джерел фінансування проекту.
2. Фактори інвестиційної привабливості підприємства.
3. Показники, що використовуються для визначення фінансового стану підприємства у проектному аналізі.

Практичне завдання для самостійної роботи:

1. На основі Методики інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій ознайомтеся з основними показниками та їх нормативними значеннями, що використовуються для оцінки інвестиційної привабливості підприємства. Скласти таблицю, що відображає основні критерії (показники), що лежать в основі методики.

2. Підбір статистичних матеріалів, що свідчать про інвестиційну привабливість окремих регіонів України. На основі зібраних даних, спробуйте проаналізувати, які фактори вплинули на більшу чи меншу інвестиційну привабливість регіону.

Максимальна кількість балів за виконані завдання:

№ завдання	1	2	
Максимальний бал	2,0	4,0	6,0

Рекомендовані джерела інформації [18;19; 27; 40; 41; 46; 48; 50; 66; 77-79; 82; 83; 85; 92; 96; 110; 120; 123; 131; 133]

Змістовий модуль 2. Функціональні аспекти проектного аналізу в сфері реального інвестування

Тема 5. Оцінка фінансової спроможності проекту.

Питання, що виносяться на самостійне опрацювання:

1. Складові звітності: бухгалтерський баланс, звіт про прибуток та збиток, звіт про рух грошових коштів. Структура та використання для аналізу проекту.

2. Фінансові коефіцієнти, що застосовуються для оцінки ліквідності, фінансової стійкості, рентабельності підприємства тощо. Зміст, нормативні значення та порядок обчислення.
3. Функції фінансового менеджера в процесі формування фінансового плану.

Практичне завдання для самостійної роботи:

Завдання 1. Підприємству для здійснення інвестиційного проекту потрібно 10 млн дол. За наведеною у таблиці структурою капіталу за різними варіантами проекту визначте, який із варіантів слід вибрати.

Показник	Одиниця виміру	Варіант				
		1	2	3	4	5
Загальна сума інвестиційних ресурсів: у тому числі:	тис. дол.	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
власний капітал		10 000		5000	7000	3000
позичковий капітал (довгостроковий кредит)			10 000	5000	3000	7000
Рентабельність власного капіталу	%	25	25	25	25	25
Процентна ставка за кредит	%	20	20	20	20	20

Розрахуйте коефіцієнт заборгованості та ефект фінансового лівериджу. Чи вплине на вибір оптимальної структури капіталу зниження процентної ставки за кредит до 15 %?

Завдання 2. За наведеними даними обґрунтуйте доцільність реалізації проекту.

1) Обсяги продажу:

Показник	Рік 1	Рік 2	Рік 3	Рік 4	Рік 5
Обсяг виробництва, од.	4500	4500	4500	4500	4500
Фізичний обсяг реалізації, од.	4000	4500	4500	4500	4500

Ціна одиниці продукції — 1000 дол.; товар обкладається ПДВ та акцизним збором (10 %); оплата відвантаженої продукції за фактом.

Розрахуйте виручку від реалізації та чистий обсяг продажу.

2) *Розрахуйте загальний обсяг капітальних витрат, якщо:* будівельно-монтажні роботи — 1300 тис. дол.; обладнання — 700 тис. дол.; накладні витрати — 150 тис. дол. Усі витрати буде здійснено в першому році проекту.

3) *Розрахуйте загальний обсяг прямих поточних витрат для кожного року проекту, якщо:* прямі матеріальні витрати — 125 дол. на одиницю продукції; заробітна плата — 62,5 дол. на одиницю продукції. Додаткові виплати в рахунок оплати праці плануються в розмірі 9 % від заробітної плати.

4) *Розрахуйте загальний обсяг амортизації для кожного року проекту якщо* обладнання вноситься до третьої групи.

5) *Розрахуйте загальний обсяг операційних витрат для кожного року проекту, якщо:* рентні платежі — 50 тис. дол.; збори до Державного інноваційного фонду — 1 % від чистого обсягу продажу; виплата процентів за короткостроковий кредит — 50 тис. дол.; виплата процентів за довгостроковий кредит банку — 15 % від загальної суми кредиту (1,5 млн дол.) зі сплатою у другому році; маркетингові витрати — 500 тис. дол.; витрати на обслуговування виробничого процесу — 400 тис. дол.; оплата послуг зв'язку та банків — 80 тис. дол.; оплата аудиторських

послуг — 50 тис. дол.; оплата комунальних послуг — 60 тис. дол.; оплата ремонтно-сервісних послуг — 55 тис. дол.; офісно-господарські витрати — 100 тис. дол.; представницькі витрати — 2 % виручки від реалізації; витрати на відрядження — 50 тис. дол.; поза виробничі витрати — 140 тис. дол.

6) Узагальніть розрахунки поточних витрат на виробництво та збут продукції в таблиці.

7) Розрахуйте план прибутку і баланс грошових потоків, використовуючи наявні дані, а також такі показники: податок на прибуток — 30 %, земельний податок — 20 тис. дол.; доходи від участі в діяльності інших підприємств (нараховані у вигляді процентів на акції) — 250 тис. дол. щорічно.; доходи від реалізації матеріальних цінностей та майна, залишкова вартість яких: у першому році проекту — 200 тис. дол., у другому році проекту — 300 тис. дол.; продаж цінних паперів залученим інвесторам — 1 млн дол. у першому році проекту. Дивіденди залученим інвесторам (10 %) виплачуватимуться з року, наступного за відкритою передплатою на акції.

На першому році проекту планується: погасити дебіторську заборгованість на суму 1660 тис. дол.; одержати довгостроковий кредит банку (повернення з другого року проекту рівними частками протягом трьох років) — 1,5 млн дол. трьома траншами: перший рік — 0,5 млн дол., другий — 0,5 млн дол., третій — 0,5 млн дол.

Процент за довгостроковим кредитом банку — 15 % зі сплатою у другому році; виплати за раніше взятим довгостроковим кредитом банку — 1 млн дол. у першому році.

Грошові кошти на початок першого року — 1689 тис. дол.; тимчасово вільні грошові кошти 0,5 млн дол. у другому році розміщено на депозит під 20 % з виплатою з третього року проекту. Фінансовий резерв — 10 % від грошових витрат.

8) Розрахуйте мінімально необхідну суму грошових коштів в обороті для другого і третього року проекту, якщо цикл обороту коштів становить 60 днів.

9) Розрахуйте загальну суму податків, зборів і відрахувань, які необхідно буде сплатити у зв'язку з реалізацією проекту.

Максимальна кількість балів за виконані завдання:

№ завдання	1	2	
Максимальний бал	2,0	5,0	7,0

Рекомендовані джерела інформації [18; 27; 29; 36 ; 39; 41-43; 50; 54; 64; 68; 70; 73; 74; 77; 81; 85; 90; 95; 103; 109]

Тема 6. Аналіз комерційної здійснюваності проекту

Питання, що виносяться на самостійне опрацювання:

1. Види цін. Фактори, що визначають вибір політики ціноутворення.
2. Організація реклами та просування продукту (послуги).
3. Резерви проекту: фінансові, маркетингові, технічні, трудові.
4. Можливості модифікації чи переорієнтації проекту за продукцією, організацією збуту, організацією виробництва, обладнанням, персоналом.

Практичне завдання для самостійної роботи:

Завдання 1. Нехай підприємство виробляє і продає A тис. виробів за місяць при ціні одиниці B грн. При заданому обсязі виробництва сумарні витрати дорівнюють V тис. грн, з них постійні витрати G тис. грн.

Знайти точку беззбитковості. Визначити прибутки (збитки) за заданих умов.

Визначити можливі прибутки (або збитки) якщо постійні витрати зменшаться на 20%, а змінні зростуть на 5%.

Варіант	A , тис. виробів	B , грн.	V , тис. грн.	G , тис. грн.
1	100	2,5	170	70
2	85	2,5	160	70
3	90	5,0	230	80
4	80	7,0	180	65
5	100	3,5	180	70

Завдання 2. Нехай підприємство виробляє продукцію по ціні A грн/од. Умовно-постійні витрати складають B тис. грн. на місяць. Беззбиткову роботу підприємства забезпечує випуск V одиниць продукції щомісячно. Метою підприємства є досягнення щомісячно прибутку D тис. грн. Визначити яку кількість виробів необхідно виготовити для отримання заданого прибутку.

Варіант	A , грн./одиниця	B , тис. грн.	V , одиниць	D , тис. грн.
1	2	15	13000	5
2	5	25	10000	7
3	20	55	5000	20
4	15	60	12000	10
5	7	44	8000	10

Максимальна кількість балів за виконані завдання:

№ завдання	1	2	
Максимальний бал	1,0	1,0	2,0

Рекомендовані джерела інформації [18; 23; 27; 29; 36; 38; 39; 41-43; 46; 47; 52; 63-65; 67; 68; 73; 77; 81; 87; 89-91; 100; 106; 107]

Тема 7. Оцінка розрахункової ефективності проекту

Практичне завдання для самостійної роботи:

Завдання 1. Оберіть кращий проект, використовуючи значення чистої приведеної вартості та індексу прибутковості. Ставка дисконтування становить 20%.

Варіант 1.

Рік реалізації проекту	Обсяг інвестицій, тис. грн.	Доходи, тис. грн.	Поточні витрати на виробництво, тис. грн.
Проект А			
0	110	-	-
1	-	160	120
2	-	170	130
3	-	180	140
4	-	190	140
Проект Б			
0	340	-	-
1	-	800	600
2	-	800	610
3	-	810	610

Варіант 2.

Рік реалізації проекту	Обсяг інвестицій, тис. грн.	Доходи, тис. грн.	Поточні витрати на виробництво, тис. грн.
Проект А			
1	160	270	210
2	-	280	220
3	20	290	220
4	-	300	225
Проект Б			
1	360	750	600
2	-	750	590
3	-	760	590

Варіант 3.

Рік реалізації проекту	Обсяг інвестицій, тис. грн.	Доходи, тис. грн.	Поточні витрати на виробництво, тис. грн.
Проект А			
1	160	250	180

2	-	270	190
3	20	270	195
4	-	280	200
Проект Б			
1	390	800	650
2	-	800	620
3	-	800	620

Варіант 4.

<i>Рік реалізації проекту</i>	<i>Обсяг інвестицій, тис. грн.</i>	<i>Доходи, тис. грн.</i>	<i>Поточні витрати на виробництво, тис. грн.</i>
Проект А			
1	170	300	220
2	-	330	220
3	-	340	230
4	-	350	250
Проект Б			
1	370	780	630
2	-	780	635
3	-	770	630

Варіант 5.

<i>Рік реалізації проекту</i>	<i>Обсяг інвестицій, тис. грн.</i>	<i>Доходи, тис. грн.</i>	<i>Поточні витрати на виробництво, тис. грн.</i>
Проект А			
1	200	300	210
2	-	330	240
3	20	330	235
4	-	340	240
Проект Б			
1	310	750	550
2	-	740	550
3	-	740	540

Завдання 2. Впровадження проекту з початковими інвестиціями в розмірі *A* тис. грн. передбачає такі грошові надходження протягом 4-х років: 1 рік – *B* тис. грн., 2 рік – *B* тис. грн., 3 рік – *Г* тис. грн., 4 рік – *Д* тис. грн.

Розрахувати строк окупності інвестиційного проекту за допомогою спрощеного показника, а також більш точним методом.

<i>Варіант</i>	<i>A, тис. грн.</i>	<i>B, тис. грн.</i>	<i>B, тис. грн.</i>	<i>Г, тис. грн.</i>	<i>Д, тис. грн.</i>
<i>1</i>	500	90	170	250	110
<i>2</i>	980	120	280	280	250
<i>3</i>	640	110	150	190	190
<i>4</i>	760	110	220	260	260
<i>5</i>	820	190	190	260	260

Завдання 3. Визначте внутрішню норму прибутковості проекту і порівняйте з очікуваною інвестором доходністю інвестицій на рівні 30 %. Зробіть висновок щодо доцільності реалізації проекту.

Варіант 1.

<i>Рік реалізації проекту</i>	<i>Обсяг інвестицій, тис. грн.</i>	<i>Поточні доходи від проекту, тис. грн.</i>	<i>Поточні витрати проекту, тис. грн.</i>
1	200	400	300
2	50	450	330
3	-	450	300

Варіант 2.

Рік реалізації проекту	Обсяг інвестицій, тис. грн.	Поточні доходи від проекту, тис. грн.	Поточні витрати проекту, тис. грн.
1	100	230	170
2	-	270	180
3	-	200	150

Варіант 3.

Рік реалізації проекту	Обсяг інвестицій, тис. грн.	Поточні доходи від проекту, тис. грн.	Поточні витрати проекту, тис. грн.
1	100	200	150
2	-	250	180
3	-	250	170

Варіант 4.

Рік реалізації проекту	Обсяг інвестицій, тис. грн.	Поточні доходи від проекту, тис. грн.	Поточні витрати проекту, тис. грн.
1	250	200	150
2	-	300	200
3	-	350	200

Варіант 5.

Рік реалізації проекту	Обсяг інвестицій, тис. грн.	Поточні доходи від проекту, тис. грн.	Поточні витрати проекту, тис. грн.
1	200	250	150
2	-	260	150
3	-	270	150

Завдання 4. Купівля нового обладнання за A тис. грн. дає можливість підприємству отримати економію на витратах по B , тис. грн. протягом V років, залишкова вартість обладнання через цей термін складає Γ тис. грн. Необхідна норма доходності для інвестора складає D %. Визначте :

- ✓ чи доцільно реалізовувати даний проект;
- ✓ за допомогою графіка визначте внутрішню норму доходності проекту;
- ✓ якому проекту слід віддати перевагу якщо альтернативний проект має індекс прибутковості 1,1.

Варіант	A , тис. грн.	B , тис. грн.	V , років	Γ , тис. грн.	D , %
1	30	7	6	2	10
2	25	6	5	1	15
3	20	6	4	1	15
4	30	7	5	3	10
5	35	5	7	5	15

Максимальна кількість балів за виконані завдання:

№ завдання	1	2	3	4	
Максимальний бал	2,0	1,5	1,5	3,0	8,0

Рекомендовані джерела інформації [18; 24; 27; 29; 36; 38; 39; 41-43; 46; 47; 49; 52; 55; 59; 63-65; 67; 68; 73; 77; 81; 82; 85-87; 100; 106; 109]

Тема 8. Визначення інвестиційного ризику проекту

Питання, що виносяться на самостійне опрацювання:

1. Етапи управління інвестиційними ризиками.

Практичне завдання для самостійної роботи:

Завдання №1. За двома проектами були отримані по три прогнози оцінки вірогідного доходу. За допомогою стандартного середньоквадратичного відхилення і коефіцієнту варіації визначте, якому з проектів віддасть перевагу інвестор, що не схильний до ризику.

Варіант роботи	Варіант розрахунку	Прогноз прибутку за проектом, тис. грн.	
		Проект А	Проект Б
1	1	110	400
	2	103	417
	3	95	440
2	1	55	155
	2	65	172
	3	71	161
3	1	710	410
	2	680	440
	3	671	417
4	1	21	122
	2	30	135
	3	27	129
5	1	180	80
	2	150	60
	3	160	49

Максимальна кількість балів за виконане завдання: **2,0**.

Рекомендовані джерела інформації [10; 18; 24; 27; 29; 33; 36; 38; 39; 41-43; 46; 47; 49; 52; 55; 59; 63-65; 67; 68; 73; 77; 81; 82; 85-87; 100; 106; 109]

Тема 9. Аналіз виробничого плану проекту

Питання для самостійного вивчення:

1. Способи організації робіт за проектом (підрядний, господарський).

Рекомендовані джерела інформації [18; 23; 29; 35; 36; 38; 39; 41-43; 46; 54; 63-65; 68; 73; 77; 81; 85-87; 89; 95; 100; 106]

Тема 10. Аналіз соціальних аспектів проекту

Питання, що виносяться на самостійне опрацювання:

1. Мотивація праці. Система стимулювання.
2. Екологічна безпека проекту.

Рекомендовані джерела інформації [18; 23; 29; 35; 36; 38; 39; 41-43; 46; 54; 63-65; 68; 73; 77; 81; 85-87; 89-91; 100; 106; 107]

Тема 11. Організація управління проектом. Прийняття рішення у проектному аналізі

Питання, що виносяться на самостійне опрацювання:

1. Типові причини припинення робіт за проектом.
2. Характеристика форм виходу з проекту.

Рекомендовані джерела інформації [27; 36; 39; 41-43; 46; 64-68; 71; 79; 82; 87; 93; 96; 99; 105; 113; 125]

Змістовий модуль 3. Управління фінансовими інвестиціями

Тема 12. Економічний зміст фінансового інвестування, оцінювання інвестиційних якостей фінансових інструментів.

Питання, що виносяться на самостійне опрацювання:

1. Фондова біржа: функції, особливості створення та функціонування.
2. Фінансові посередники на ринку цінних паперів.

Практичне завдання для самостійної роботи:

Завдання 1. Розрахуйте поточну вартість облігації з купонною ставкою - A ,

номіналом 1000 грн. та строком погашення - B , якщо ставка дисконту складає - B . За допомогою таблиць процентного фактору теперішньої вартості та процентного фактору теперішньої вартості ануїтету обрахуйте, як зміниться вартість цієї облигації за ставки дисконту – Γ . Зробіть висновок про вплив ставки дисконту на зміну оцінки облигації.

<i>Варіант</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
<i>A (%)</i>	7	8	8,5	9	9,5
<i>B (років)</i>	3	4	5	3	4
<i>B (%)</i>	8,5	9	7,5	8	8,5
<i>\Gamma (%)</i>	6	7	10	10	11

Завдання 2. Дивіденди компанії щорічно зростали на A %. Сподіваються збереження темпів приросту. Останні щорічні дивіденди склали 2,5 грн. на акцію. Визначте вартість звичайної акції, якщо необхідна ставка доходу становить 12%.

<i>Варіант</i>	<i>A, %</i>	<i>B, грн.</i>	<i>B, %</i>
1	7	1,5	12
2	5	1,2	11
3	4	0,8	10
4	3	0,6	11
5	5	0,9	12

Завдання 3. Акціонерне товариство „А” має сплачений статутний капітал у розмірі A , який складається з простих та привілейованих акцій, при цьому товариством випущено максимально можливу кількість привілейованих та B звичайних акцій. Фіксована ставка дивіденду за привілейованими акціями становить B . За підсумками фінансового року чистий прибуток товариства становив Γ , з яких на розвиток виробництва було спрямовано D %. Ринкова ставка відсотка становить ϵ .

Розрахуйте як зміниться курсова вартість простих акцій даного товариства, якщо: 1) ринкова відсоткова ставка підніметься на три відсоткові пункти; 2) ринкова процентна ставка знизиться до \mathcal{J} .

<i>Варіант</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
<i>Статутний капітал, тис. грн. (A)</i>	200	150	240	280	180
<i>Кількість звичайних акцій, тис. од. (B)</i>	35	20	35	30	30
<i>Ставка доходу за привіл. акціями, % (B)</i>	14	11	13	10	12

Максимальна кількість балів за виконані завдання:

№ завдання	1	2	3	
Максимальний бал	1,5	0,5	1,0	3,0

Рекомендовані джерела інформації [3; 20; 29; 35; 39-41; 43; 46; 53; 59; 66; 69; 76; 85; 86; 102; 121; 132-135]

Тема 13. Стратегії фінансового інвестування

Питання, що виносяться на самостійне опрацювання:

4. Класифікація портфельних ризиків.
5. Методи оцінки портфельних ризиків:
 - а) стандартне середньоквадратичне відхилення;
 - б) коефіцієнти варіації та коваріації;
 - в) модель оцінки капітальних активів.
6. Типи та види інститутів спільного інвестування.
7. Структура активів інститутів спільного інвестування (диверсифікованих, недиверсифікованих, венчурних).
8. Функції компаній по управлінню активами. Обмеження їх повноважень.

Завдання для самостійної роботи

Завдання 1.

Ознайомтесь з нормативно-правовою базою функціонування Інститутів спільного інвестування на Україні та складіть таблицю, що систематизуватиме особливості структури активів та обмеження щодо їх підбору для: диверсифікованих фондів; недиверсифікованих фондів; венчурних фондів. Наприклад,

Вид актива	Диверсифікований фонд, % від вартості активів	Недиверсифікований фонд, % від вартості активів	Венчурний фонд, % від вартості активів
<i>Грошові кошти, в тому числі в іноземній валюті, на банківських поточних рахунках і депозитних внесках</i>	1. не менше 10% при проведенні відкритої підписки на цінні папери ІСІ відкритого та інтервального типу; 2. не більше 30%, включаючи депозитні сертифікати і облігації комерційних банків	1. не більше 50%; 2. не менше 10% при проведенні відкритої підписки на цінні папери ІСІ відкритого та інтервального типу.	не більше 50%

Практичні завдання для самостійної роботи**Завдання 1.**

За наведеною в таблиці інформацією про акції, що входять до портфеля цінних паперів обчисліть:

а) очікувану доходність для кожної акції; б) очікувану доходність портфеля.

Варіант	Акції	Початкова вартість інвестицій, грн.	Очікувана вартість інвестицій наприкінці періоду, грн.	Частка в початковій ринковій вартості портфеля, %
1	А	400	600	20,0
	Б	200	250	18,4
	В	1000	1000	25,7
	Г	950	1500	35,9
2	А	400	600	30,5
	Б	200	250	15,5
	В	1000	1100	23,7
	Г	900	1200	30,3
3	А	800	830	17,8
	Б	200	200	23,9
	В	900	950	24,0
	Г	1000	1200	34,3
4	А	500	600	25,0
	Б	250	250	14,6
	В	800	1000	24,2
	Г	1050	1500	36,2
5	А	500	700	19,2
	Б	200	300	7,7
	В	1000	1000	38,5
	Г	900	1500	34,6

Завдання 2.

По трьох видах акцій проведено оцінку спільного вірогідного розподілу доходностей. Обчислити очікувану доходність і стандартне відхилення портфеля цінних паперів, якщо умовний інвестор 20% коштів спрямує в придбання акцій А, 50% - в придбання акцій Б і 30% - в акції В. Припускається, що доходність кожного цінного папера некорельована з доходністю інших цінних паперів.

Варіант	Результат	Доходність акцій			Вірогідність розподілу дохідності акцій
		А	Б	В	
1	1	-10	10	0	0,30
	2	0	10	10	0,20
	3	10	5	15	0,30
	4	20	-10	5	0,20
2	1	-5	0	5	0,10
	2	10	5	-5	0,40
	3	0	5	5	0,40
	4	15	10	5	0,10
3	1	-5	10	0	0,15
	2	0	5	5	0,35
	3	5	15	10	0,35
	4	-10	5	0	0,15
4	1	-5	0	5	0,30
	2	-10	5	5	0,20
	3	0	5	5	0,30
	4	15	10	5	0,20
5	1	-5	10	0	0,10
	2	0	5	5	0,40
	3	5	15	10	0,40
	4	-10	5	0	0,10

Максималька кількість балів за виконані завдання:

№ завдання	1	2	

Рекомендовані джерела інформації [3; 20; 29; 35; 39-41; 43; 46; 53; 59; 66; 69;76; 85; 86; 102; 121; 132-135]

ТЕМИ РЕФЕРАТІВ

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Проектний аналіз в інвестиційній діяльності

1. Взаємозв'язок між інвестиційними можливостями, цілями і стратегією компанії.
2. Цілі інвестиційної діяльності на підприємстві.
3. Реальні інвестиції: зміст, джерела фінансування, форми реалізації.
4. Зміст та структура інвестиційного проекту, форми існування.
5. Життєвий цикл проекту: характеристика фаз і стадій реалізації проекту.
6. Характеристика суб'єктів інвестиційної діяльності.
7. Об'єкти реального інвестування.
8. Характеристика форм реального інвестування.
9. Етапи реалізації проекту та відповідні їм завдання інвестора.
10. Загальна і інвестиційна стратегія підприємства.
11. Роль інвестиційного менеджера у процесі інвестування.

Тема 2. Бюджетування та аналіз грошових потоків інвестиційного проекту

12. Теорія вартості грошей: основні принципи та методи оцінки.
13. Ресурси суб'єктів інвестиційної діяльності та теорія граничної ефективності інвестування Кейнса.
14. Ресурси суб'єктів інвестиційної діяльності та теорія граничної ефективності інвестування Тобіна.
15. Середньозважена вартість капіталу.
16. Вплив гірнгу на вартість капіталу.
17. Вибір і обґрунтування ставки дисконтування для розрахунків.
18. Методика дисконтування в проектному аналізі.
19. Відмінність між балансовим прибутком і грошовим потоком за проектом.

20. Урахування матеріальних і нематеріальних грошових потоків.
 21. Зміст концепції зміни вартості грошей з часом. Визначення теперішньої вартості капіталу.

22. Урахування інфляції при проведенні розрахунків в інвестиційного проекту.

Тема 3. Технологія розробки інвестиційного проекту та його складові

23. Зміст, послідовність та напрями аналізу інвестиційного проекту.

24. Зміст методики UNIDO щодо оцінки і аналізу інвестиційних проектів.

25. Етапи процесу інвестування.

26. Технологія розробки бізнес-плану інвестиційного проекту.

27. Ідентифікація проекту.

28. Етапи розробки інвестиційного проекту.

29. Визначення відповідності інвестиційного проекту стратегії розвитку підприємства.

Тема 4. Аналіз і прогнозування фінансового стану підприємства та оцінювання його інвестиційної привабливості

30. Аналіз зовнішніх умов проекту (прогнозованість макроекономічної ситуації; монетарної політики, стан платіжного балансу країни; податкова система; стан фінансового ринку та банківської системи тощо).

31. Оцінка інвестиційної привабливості галузі.

32. Оцінка інвестиційної привабливості регіону.

33. Оцінка інвестиційної привабливості підприємства. Методики інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств.

34. Вплив зовнішніх чинників на реалізацію проекту в сучасних умовах економіки України.

35. Інвестиційний комплекс країни.

36. Юридичні умови реалізації проекту (законодавча та нормативна база; укладені чи підготовлені договори; установчі документи, свідоцтво про право власності на майно, інтелектуальну власність тощо).

37. Фінансово-економічний аналіз стабільності підприємства, на базі якого реалізується проект (аналіз грошових потоків, ліквідності балансу, платоспроможності, фінансової стабільності, поточної ринкової вартості тощо).

Змістовий модуль 2.

Тема 5. Оцінка фінансової спроможності проекту.

38. Фінансовий план інвестиційного проекту: зміст формування та складові.

39. Фінансовий аналіз проекту. Функції фінансового менеджера.

40. Способи фінансування інвестиційних проектів.

41. Постійні та змінні витрати за проектом.

42. Аналіз фінансових ризиків проекту.

43. Аналіз збалансованості фінансових потоків за проектом.

44. Аналіз експлуатаційних (поточних) витрат за проектом.

45. Планування прибутку в інвестиційному проекті.

Тема 6. Аналіз комерційної здійснюваності проекту

46. Напрями аналізу маркетингового плану проекту.

47. Зміст маркетингового плану інвестиційного проекту.

48. Характеристика способів просування продукту (послуги).

49. Вибір політики ціноутворення, та фактори, що її визначають.

50. Складові макроекономічного аналізу середовища.

51. Напрями і джерела аналізу конкурентного середовища.

52. Критерії визначення та характеристика потенційного споживацького сегменту.

53. Складові плану просування товару на ринок.

54. Інтенсивність використання ресурсів за проектом. Оцінка рівня ресурсозбереження.

55. Розрахунок планового період освоєння виробництва та виходу на цільові показники проекту по виробництву й обсягам реалізації

Тема 7. Оцінка розрахункової ефективності проекту

56. Дохідність залученого капіталу: визначення, економічна сутність, формула.
57. Особливості розрахунку та використання показника періоду окупності, переваги та вади методу.
58. Особливості розрахунку та використання показника внутрішньої норми дохідності, переваги та вади методу.
59. Індекс прибутковості: визначення, економічна сутність, формула.
60. Класифікація методів оцінювання реальних інвестиційних проектів.
61. Особливості розрахунку та використання показника чистої теперішньої вартості, переваги та вади методу.

Тема 8. Визначення інвестиційного ризику проекту

62. Причини виникнення проектних ризиків
63. Способи запобігання та зменшення інвестиційних ризиків за проектом.
64. Методи аналізу та оцінки ризиків реалізації проекту.
65. Методи кількісної оцінки інвестиційних ризиків проекту.
66. Класифікація інвестиційних ризиків.
67. Етапи управління інвестиційними ризиками.
68. Оцінка захищеності проекту від інвестиційного ризику.
69. Аналіз чутливості реагування як метод аналізу ризику.
70. Використання методу прогнозних сценаріїв для оцінки ризиків.
71. Поправка на ризик: метод еквівалента достовірності.
72. Метод імітаційного моделювання.

Тема 9. Аналіз виробничого плану проекту

73. Способи організації робіт за проектом (підрядний, господарський, змішаний).
74. Аналіз контрактного забезпечення проекту.
75. Структура інвестиційних і поточних витрат проекту.
76. Методи, що використовуються для організації контролю якості продукції.
77. Принципи розрахунку необхідних виробничих запасів.
78. Аналіз технічної бази проекту (обладнання і технологія). Критерії обґрунтування вибору технології.
79. Критерії оцінки технічних та технологічних рішень проекту.
80. Критерії відбору технології виробництва.
81. Параметри оцінки виду устаткування та аналіз умов його установки.
82. Цілі, зміст та алгоритм проведення технічного аналізу та його місце у підготовці інвестиційного проекту.
83. Галузево-регіональний підхід обґрунтування вибору місця розташування підприємства.

Тема 10. Аналіз соціальних аспектів проекту

84. Аналіз узгодженості проекту із зовнішнім соціальним середовищем.
85. Система стимулювання персоналу та мотивації праці.
86. Структура опису соціальної характеристики регіону, де реалізовуватиметься проект.
87. Аналіз соціальної значимості продукту (послуги) проекту.
88. Планування та структура витрат на забезпечення соціально-культурних заходів проекту.
89. Екологічна експертиза проекту.

Тема 11. Організація управління проектом. Прийняття рішення у проектному аналізі

90. Процес управління проектом: планування, організація, контроль.
91. Організація оперативного управління проектом.
92. Моніторинг реалізації проекту: цілі; види; суб'єкти, що здійснюють.
93. Причини припинення робіт за проектом. Форми виходу з проекту.
94. Аналіз потенційних можливостей виходу з проекту.
95. Критерії прийняття рішення в проектному аналізі.
96. Типові помилки при реалізації проекту.

97. Порядок проведення експертизи інвестиційного проекту.
98. Проектний контроль, контроль на стадії реалізації проекту.
99. Цілі постаудиту інвестиційних проектів. Програма постаудиту інвестиційних проектів.
100. Види експертиз документів обґрунтування інвестування: технічна, юридична, економічна.

Змістовий модуль 3.

Тема 12. Економічний зміст фінансового інвестування, оцінювання інвестиційних якостей фінансових інструментів

101. Акції: класифікація, особливості обігу.
102. Облігації: класифікація, особливості обігу.
103. Інвестиційні сертифікати: класифікація, особливості емісії, обігу.
104. Фінансові деривативи: класифікація, особливості емісії, обігу.
105. Критерії оцінки інвестиційних якостей фінансових інструментів.
106. Принципи оцінки вартості та доходності акцій: визначення, економічна сутність, формула.
107. Фундаментальний аналіз фінансових інструментів.
108. Технічний аналіз фінансових інструментів.
109. Фондові індекси: сутність, значення.
110. Ризики у фінансових інвестиціях.
111. Фондова біржа: функції, особливості створення та функціонування.
112. Особливості функціонування фондового ринку в Україні.

Тема 13. Стратегії фінансового інвестування

113. Альтернативні стратегії інвестування: оцінка, вибір, застосування.
114. Агресивна стратегія управління інвестиційним портфелем.
115. Ризики фінансового інвестування: джерела виникнення, класифікація.
116. Управління інвестиційними ризиками.
117. Методи портфельного аналізу.
118. Діяльність інститутів спільного інвестування на національному ринку.
119. Використання коефіцієнтів коваріації та кореляції для вимірювання ступеню взаємозв'язку доходностей двох цінних паперів.
120. Етапи формування стратегії на фондовому ринку..
121. Джерела інформаційного забезпечення портфельного інвестора.
122. Інвестиційний портфель: сутність, класифікація.
123. Принципи формування інвестиційних портфелів.
124. Характеристика етапів формування політики управління фінансовими інвестиціями.

Індивідуально-консультативна робота

Індивідуально-консультативна робота здійснюється в формі індивідуальних консультацій зі студентами по питанням тематичного навчального плану, завданням для самостійного для самостійної роботи студентів та виконанню контрольних (реферативних) робіт. Час проведення встановлюється згідно з графіком, затвердженим на засіданні кафедри.

Форми поточного та підсумкового контролю

У процесі вивчення дисципліни здійснюється поточний та підсумковий контроль знань студентів.

Екзаменаційна оцінка виставляється відповідно до сумарного рейтингу студента.

Приблизне рекомендоване співвідношення між балами за роботу протягом семестру та безпосередньо за екзаменаційну роботу складає 65:35.

Поточний контроль знань, який здійснюється протягом семестру, базується на таких видах навчальних робіт:

а) робота на семінарах над теоретичними питаннями курсу: ґрунтовні відповіді, фіксовані виступи, доповнення;

б) розв'язок задач та виконання тестів;

в) написання контрольних робіт: міні контрольних (за поточною темою) та модульних контрольних робіт (підсумкових за рядом тем).

Рекомендована шкала балів за видами навчальних робіт в таблиці 4.

Таблиця 4

Шкала балів за видами навчальних робіт

№ ч/тт	Види навчальних робіт	Максимальна оцінка у балах за виконання	Примітка
1.	Відповіді на семінарах	0-5	За семінар, незалежно від кількості відповідей
2.	Доповнення	2,5	За семінар
3.	Розв'язок задач: -індивідуальний; - участь у колективному розв'язку	0-5 2,5	За практичне заняття незалежно від кількості задач; За заняття
4.	Тестування	0-5	За одне правильно виконане завдання
5.	Фіксований виступ (аналіз проблеми)	0-5	За один виступ
6.	Міні-контрольні (за поточною темою)	0-5	Загалом за контрольну
7.	Модульні контрольні роботи	0- 10	За одну роботу

Тестування та міні контрольні можуть здійснюватися за матеріалами, наведеними у розділі VI «Завдання для самостійної роботи студентів». Теми фіксованих виступів пропонуються до кожного заняття курсу у розділі V «Плани семінарських занять».

Модульні контрольні роботи проводяться у формі тестів і задач, оскільки такий варіант контролю знань оптимальний як з точки зору зручності перевірки робіт, так і з точки зору можливості використання комп'ютерних технологій проведення цих робіт. У разі потреби контрольні роботи можуть здійснюватися і у традиційній формі письмової відповіді на поставлені запитання. У такому випадку завданнями контрольних робіт можуть виступати питання підсумкового контролю, кількість яких буде обмежена тематичним спрямуванням відповідного модулю.

Протягом викладання дисципліни здійснюється поточний та підсумковий контроль знань студентів за наступною схемою:

	<i>Тема</i>	<i>Форма контролю</i>
	Змістовий модуль 1. Методологія інвестиційного аналізу	
1.	Методологічні засади інвестиційного аналізу	усне опитування, перевірка самостійної роботи
2.	Бюджетування та аналіз грошових потоків інвестиційного проекту	усне опитування, перевірка самостійної роботи
3.	Технологія розробки інвестиційного проекту та його складові	вибіркове тестування, перевірка самостійної роботи
4.	Аналіз і прогнозування фінансового стану підприємства та оцінювання його інвестиційної привабливості	перевірка конспектів, перевірка самостійної роботи, модульна контрольна робота №1
	Змістовий модуль 2. Функціональні аспекти проектного аналізу в сфері реального інвестування	
5.	Оцінка фінансової спроможності проекту	усне опитування, перевірка самостійної роботи
6.	Аналіз комерційної здійснюваності проекту	усне опитування, перевірка самостійної роботи
7.	Оцінка розрахункової ефективності проекту	усне опитування, міні контрольна-робота, перевірка самостійної роботи
8.	Визначення інвестиційного ризику проекту	усне опитування, перевірка самостійної роботи
9.	Аналіз виробничого плану проекту	вибіркове тестування, перевірка самостійної роботи
10.	Аналіз соціальних аспектів проекту	вибіркове тестування, перевірка самостійної роботи
11.	Організація управління проектом. Прийняття рішення у проектному аналізі	вибіркове тестування, перевірка самостійної роботи, перевірка конспектів, модульна контрольна робота №2
	Змістовий модуль 3. Управління фінансовими інвестиціями	
12.	Економічний зміст фінансового інвестування, оцінювання інвестиційних якостей фінансових інструментів	усне опитування, міні контрольна-робота, перевірка самостійної роботи
13.	Стратегії фінансового інвестування	усне опитування, перевірка самостійної роботи, модульна контрольна робота №3

Перелік питань до семестрового контролю

1. Реальні активи, їх визначення та класифікація.
2. Реальні інвестиції: зміст, джерела фінансування, форми реалізації.
3. Характеристика об'єктів реального інвестування.
4. Фінансові активи їх визначення та класифікація.
5. Роль інвестиційного менеджера у процесі інвестування.
6. Об'єкти інвестиційної діяльності.
7. Суб'єкти інвестиційної діяльності.
8. Джерела фінансування інвестиційної діяльності.
9. Способи фінансування інвестиційних проектів.
10. Бюджетування капіталу.

11. Цілі інвестиційної діяльності на підприємстві.
12. Особливості інвестиційної діяльності підприємства.
13. Інвестиційна програма підприємства.
14. Класифікація інвестиційних проектів.
15. Життєвий цикл інвестиційного проекту, його тривалість, стадії реалізації.
16. Основні завдання управління інвестиційною діяльністю.
17. Основні функції інвестиційного менеджменту.
18. Етапи процесу інвестування капіталу та їх короткий зміст.
19. Взаємозв'язок між інвестиційними можливостями виробленими цілями і стратегією компанії.
20. Класифікація інвестиційних пропозицій.
21. Проектний контроль, контроль на стадії реалізації проекту.
22. Цілі постаудиту інвестиційних проектів.
23. Програма постаудиту інвестиційних проектів.
24. Причини, що обумовлюють зміну вартості грошей у часі.
25. Вартість капіталу: принципи оцінки.
26. Середньозважена вартість капіталу (WACC)
27. Теорія дисконтування, теперішня вартість грошового потоку.
28. Чиста теперішня вартість: визначення, формула, особливості розрахунку.
29. Вибір і обґрунтування ставки дисконтування для розрахунків.
30. Урахування інфляції при проведенні розрахунків в інвестиційного проекту.
31. Визначте основні елементи процесу прийняття рішень з бюджетування капіталу.
32. Зміст і мета розробки капітального та поточного бюджету проекту. Їх відмінності.
33. Поясніть різницю між балансовим прибутком і грошовим потоком.
34. Віднесення грошових потоків до інвестиційного проекту.
35. Класифікація методів оцінки реальних інвестиційних проектів.
36. Чиста теперішня вартість: визначення, економічна сутність, формула.
37. Особливості розрахунку та використання показника чистої теперішньої вартості, переваги та недоліки методу.
38. Внутрішня норма дохідності: визначення, економічна сутність, формула.
39. Особливості розрахунку та використання показника внутрішньої норми дохідності, переваги та недоліки методу.
40. Індекс прибутковості: визначення, економічна сутність, формула.
41. Особливості розрахунку та використання показника індексу прибутковості, переваги та недоліки методу.
42. Період окупності: визначення, економічна сутність, формула.
43. Особливості розрахунку та використання показника періоду окупності, переваги та недоліки методу.
44. Оцінки ефективності проектів, які передбачають державну або регіональну фінансову підтримку.
45. Розрахунок мінімально необхідних обсягів продажу для забезпечення окупності проекту.
46. Аналіз відповідності фінансових потоків за проектом (доходів і витрат).
47. Дохідність залученого капіталу: визначення, економічна сутність, формула.
48. Особливості розрахунку та використання показника дохідності залученого капіталу, переваги та недоліки методу.
49. Дохідність акцій: визначення, економічна сутність, формула.
50. Особливості розрахунку та використання показника дохідності акцій, переваги та недоліки методу.
51. Класифікація ризиків інвестиційної діяльності.
52. Аналіз чутливості реагування як метод аналізу ризику.
53. Використання методу прогнозних сценаріїв для оцінки ризиків.
54. Способи запобігання та зменшення інвестиційних ризиків за проектом.

55. Поясніть відмінності між проектним ризиком, підприємницьким ризиком, фінансовим ризиком і портфельним ризиком.
56. Способи реалізації інвестиційних проектів.
57. Оцінка фінансового стану підприємства у процесі інвестиційного аналізу.
58. Структура інвестиційних і поточних витрат проекту.
59. Критерії оцінки інвестиційної привабливості підприємства.
60. Методики інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств.
61. Інституціональний аналіз інвестиційного проекту.
62. Аналіз узгодженості проекту із зовнішнім соціальним середовищем.
63. Фінансовий план інвестиційного проекту: зміст формування та складові.
64. Маркетинговий аналіз інвестиційного проекту.
65. Зміст маркетингового плану інвестиційного проекту.
66. Вибір політики ціноутворення, та фактори, що її визначають.
67. Критерії визначення та характеристика потенційного споживацького сегменту.
68. Напрями і джерела аналізу конкурентного середовища.
69. Соціальний аналіз інвестиційного проекту.
70. Екологічна експертиза проекту.
71. Порядок проведення експертизи інвестиційного проекту.
72. Причини припинення робіт за проектом. Форми виходу з проекту.
73. Цілі, зміст та алгоритм проведення технічного аналізу та його місце у підготовці інвестиційного проекту.
74. Галузево-регіональний підхід обґрунтування вибору місця розташування підприємства.
75. Зміст і цілі передінвестиційних досліджень.
76. Техніко-економічне обґрунтування проекту.
77. Показники ефективності операцій з інвестування у акції.
78. Показники ефективності операцій з інвестування у облигації.
79. Фундаментальний аналіз фінансових інструментів.
80. Технічний аналіз фінансових інструментів.
81. Ризики фінансового інвестування: джерела виникнення, класифікація.
82. Методи оцінки портфельних ризиків.
83. Використання коефіцієнтів коваріації та кореляції для вимірювання ступеню взаємозв'язку дохідностей двох цінних паперів.
84. Класифікація фінансових інструментів за специфікою їх інвестиційних якостей.
85. Форми фінансового інвестування.
86. Характеристика етапів формування політики управління фінансовими інвестиціями.

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Викладання дисципліни передбачає використання новітніх освітніх технологій, спрямованих на підвищення зацікавленості студентів в вивченні курсу, оволодінні теоретичними та практичними знаннями з предмету. Для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів при вивченні дисципліни будуть здійснюватися проблемні лекції (за участю студентів), презентації (лекцій/семінарів), кейси (оцінка теорії через практичні аспекти), робота в малих групах та семінари-дискусії, що використовують мультимедійне техніко-програмне забезпечення. Рекомендовані методи активації наведені нижче у таблиці 6.

Таблиця 6

Складові методів активізації процесу навчання

№ п/ п	Тема	Методи активізації процесу навчання		
		Лекції	Семінари (практичні)	Інше
	Змістовий модуль 1. Методологія інвестиційного аналізу			
1.	Методологічні засади інвестиційного аналізу		Семінар – дискусія	
2.	Бюджетування та аналіз грошових потоків інвестиційного проекту		Семінар – дискусія	
3.	Технологія розробки інвестиційного проекту та його складові	Участь студентів в проведенні лекції	Презентація	
4.	Аналіз і прогнозування фінансового стану підприємства та оцінювання його інвестиційної привабливості		Презентація	Інтернет-звіти студентів по нормативній базі
	Змістовий модуль 2. Функціональні аспекти проектного аналізу в сфері реального інвестування			
5.	Оцінка фінансової спроможності проекту		Семінар – дискусія	
6.	Аналіз комерційної здійснюваності проекту		Семінар – дискусія	
7.	Оцінка розрахункової ефективності проекту		Семінар – дискусія	
8.	Визначення інвестиційного ризику проекту		Семінар – дискусія	
9.	Аналіз виробничого плану проекту	Участь студентів в проведенні лекції	Презентація	
10.	Аналіз соціальних аспектів проекту	Участь студентів в проведенні лекції	Презентація	
11.	Організація управління проектом. Прийняття рішення у проектному аналізі	Участь студентів в проведенні лекції	Презентація	
	Змістовий модуль 3. Управління фінансовими інвестиціями			
12.	Економічний зміст фінансового інвестування, оцінювання інвестиційних якостей фінансових інструментів		Семінар – дискусія	Інтернет-звіти студентів по нормативній базі
13.	Стратегії фінансового інвестування		Семінар – дискусія	

Рекомендовані джерела інформації

Нормативно-правові

1. Закон України „Про режим іноземного інвестування” від 19.03.96р. № 94/96-ВР
2. Закон України „Про промислово-фінансові групи” від 21 листопада 1995р.
3. Закон України „Про цінні папери і фондовий ринок” від 23.02.06 № 3480-IV
4. Закон України "Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні" від 30.10.96 № 448/96-ВР
5. Закон України “Про зовнішньоекономічну діяльність”. Прийнятий ВР України 16 квітня 1991 р.// Збірник “Законодавство України”. Інститут законодавства, т.2.-К.,1996.
6. Закон України “Про інвестиційну діяльність” від 18.09.91 № 1561-ХІІ
7. Закон України “Про підприємництво”. Прийнятий ВР України 26 лютого 1991 р.// Збірник “Законодавство України”. Інститут законодавства, т.2.-К.,1996.С.191-200.
8. Закон України “Про власність”. Прийнятий ВР України 7 лютого 1991 р.// Збірник “Законодавство України”. Інститут законодавства, т.2.-К.,1996. С.1-57.
9. Закон України “Про банки і банківську діяльність” від 7 грудня 2000 №2121-III.
10. Закон України “Про страхування”. Прийнятий ВР України 7 квітня 1996 .
11. Закон України “Про заставу”. Прийнятий ВР України 2 жовтня 1992 р.
12. Закон України “Про загальні основи створення і функціонування спеціальних /вільних/ економічних зон”. Прийнятий ВР України 13 жовтня 1992 р.
13. Закон України “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг” від 12.07.01 № 2664-III // Урядовий кур’єр. – 2001, 23 серпня.
14. Постанова КМУ „Порядок підготовки та реалізації проектів економічного і соціального розвитку України, які підтримуються міжнародними фінансовими організаціями”, від 10.10.2001р. №1317
15. Постанова НБУ "Про врегулювання порядку здійснення іноземними інвесторами інвестицій в Україну" 20.07.99 № 356 // Додаток до Вісника НБУ. - 1999.- № 10.
16. Постанова КМУ „Положення про порядок державної реєстрації договорів (контрактів) про спільну інвестиційну діяльність за участю іноземного інвестора” від 30.01.97р. №112
17. Положення про порядок іноземного інвестування в Україну, Затв. постановою Правління НБУ від 10.08.05р. № 280, Зареєстр. в МЮ України 29.08.2005 р. за № 947/1122
18. Методичні рекомендації з розроблення бізнес-плану підприємств, Затверджено наказом Міністерства економіки України від 06.09.06 р. № 2903
19. Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій, Агентство з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій 23.02.98 № 22, Зареєстровано в МЮУ 31.03.1998 р. за № 214/2654

Основна

20. Бардиш Г. О. Проектне фінансування: Підруч. - 3-тє вид. перероб. та доп. - К.: Хай- Тек-Прес, 2008. - 464с.
21. Бланк І.А. Інвестиційний менеджмент: К.,МП “ІТЕМ”, 1995,-447 с.
22. Борщ Л.М. Інвестування: теорія і практика: Навч. посіб. - К.: Знання, 2005. - 470 с.
23. Бондар М. І. Інвестиційна діяльність. Методика та організація обліку і контролю: монографія/ Бондар М. І. - К.: КНЕУ, 2008. - 256 с.
24. Боярко І.М. Інвестиційний аналіз: Навч. посібник /[І. М. Боярко, Л.Л. Гриценко] – К.: ЦУЛ, 2011. – 400с.
25. Бузова И.А., Маховикова Г.А., Терехова В.В. Коммерческая оценка инвестиций: Учебник/Ред. Есипов В.Е.-С.Пб.:Питер, 2003 .-432 с.
26. Верба О.В., Загородніх М.О. Проектний аналіз. – К.: Наукова думка, 2000
27. Верба В.А., Гребешкова О.М., Востряков О.В. Проектний аналіз: Навч.-метод. Посіб. для самост. вивчення дисципліни. – К.: КНЕУ, 2002. – 298 с.
28. Вісящев В.А., Поважний О.С., Степанчук С.С. Теоретичні і методичні основи проектного аналізу. – Донецьк: ДонДАУ, 2003

29. Вовчак О.Д. Інвестування: навч. посіб./ [Вовчак О.Д.]. - Львів: "Новий Світ-2000", 2011. - 544 с.
30. Вовчак О.Д. Аналіз інвестиційних проектів: навч. посіб./ [Вовчак О.Д., О.В. Колянко, І.Б. Чікіта]. - Львів: Видавництво ЛКА, 2010. - 260 с.
31. Гойко А.Ф. Методи оцінки ефективності інвестицій та пріоритетні напрями їх реалізації. - К.:ВІРІ-Р,1999. -320 с.
32. Гончаров А.Б. Інвестування: Навч. посіб./ ХДЕУ. – Х.: ВД „ІНЖЕК”, 2004
33. Грачева М.В. Аналіз проектних ризиків: Учебн. пособие. – М.: ЗАО «Финстатинформ», 1999
34. Грідасов В.М., Кривиченко С.В., Ісаєва О.Є. Інвестування: Навч. посіб. - К.: ЦНЛ, 2004. - 164 с.
35. Гуткевич С.О. Інвестування: теорія і практика: навч. посіб./ Гуткевич С.О. - К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2006. - 234 с.
36. Гуроров О.І. Проектний аналіз: Навч.-метод. посіб. для самост. вивчення дисципліни. – Х.: РВВ ХДАУ ім. В.В. Докучаєва, 2001. – 210 с.
37. Данілов О.Д., Івашина Г.М., Чумаченко О.Г. Інвестування: Навч. посібник. – Ірпінь, 2001
38. Данілов О.Д.,Івашина Г.М., Чумаченко О.Г. Інвестування: навчальний посібник. - К.: Видавничий дім "Ком'пютерпрес", 2008. - 364 с.
39. Дука А. П. Теорія та практика інвестиційної діяльності. Інвестування: навч. посіб./ Дука А. П. - 2-е вид. - К.: Каравела, 2012. - 432 с.
40. Договори в сфері інвестування: навч. посібник/ [Щотова Ю.М., Лазько Г.З., Бойко В.М. та ін.]. - К.: Алерта, 2015. - 192 с.
41. Жуков В.В. Проектне фінансування: Навч. посіб. - Х.: Інжек, 2004. - 248 с.
42. Загородній А.Г., Стадницький Ю.І. Менеджмент реальних інвестицій: Навч. посіб. – К.: Знання, КОО, 2000. – 209 с.
43. Інвестування: підручник/ [Гриньова В. М., Коюда В. О., Лепейко Т. І. та ін.]. - К.: Знання, 2008. - 452 с.
44. Игонина Л.Л. Инвестиции:Учеб./Ред. В.А. Слепова.-М.:Юрист, 2002.-480 с.
45. Інвестування : практикум / [Т. В. Майорова, В. І. Максимович, С. В. Урванцева та ін.] ; за наук. ред. Т. В. Майорової. — К. : КНЕУ, 2012. — 577 с.
46. Кириченко О. А., Єрохін С. А. Інвестування: підруч. - К.: Знання, 2009. - 573 с.
47. Кучеренко В.Р., Карпов В.А., Маркітан О.С. Бізнес-планування фірми: [навч. посіб.] / В.Р. Кучеренко, В.А. Карпов, О.С. Маркітан - К.: Знання, 2006. – 423 с.
48. Крупка Я.Д. Прогресивні методи оцінки та обліку інвестиційних ресурсів.-Тернопіль: Економічна думка,2000.-354 с.
49. Кропельницька С.О., Цигилик І.І. Аналіз і розробка інвестиційних проектів: Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2008. – 174 с.
50. Куриленко Т.П. Проектне фінансування: Підручник. - К.: Кондор, 2006.
51. Луців Б.Л., Кравчук І.С., Сас Б.Б. Інвестування: Підручник. й Тернопіль: Економічна думка, 2014. — 544 с.
52. Лудченко Я.О. Оцінка економічної ефективності інвестиційних проектів: Навч. Посібник. К.: Ельга, Ніка-Центр, 2004. 208с.
53. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність: Навч. посіб. - 3-тє вид., перероб. і доп. - К.: ЦУЛ, 2004. - 376 с.
54. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність: підруч./ [Майорова Т. В.]. - К.: ЦУЛ, 2009. - 472 с.
55. Мойсенко І.П. Інвестування: Навч. посіб. - К.: Знання, 2006. - 490 с.
56. Музиченко А.С. Інвестиційна діяльність в Україні: Навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. – К.: Кондор, 2005
57. Мертенс А. Инвестиции: Курс лекций по современной финансовой теории. – К.: КИА, 1997.
58. Нечаєв Г.І., Коломієць О.С., Коломієць Ю.О. Введення до проектного аналізу: навч. посібник. – Луганськ: Вид-во Східноукраїнського нац. ун-ту ім. В. Даля, 2003
59. Нікбахт, Гропеллі. Фінанси. Основи:-Пер.з англ. - К.,1993.-383 с.
60. Новицький В.Є. Міжнародна економічна діяльність України: підручник. К., 2003

61. Носова О.В. Іноземні інвестиції в транзитивній економіці України: Монографія. Х., 2001
62. Отецький В.Л. Інвестиції та інновації: проблеми теорії та практики.-К.: ІАЕ УААН, 2003
63. Пересада А.А., Смирнова О.О., Онікієнко С.В., Ляхова О.О. Інвестування: Навч.-метод. посібник. -К.: КНЕУ, 2001
64. Пересада А.А., Коваленко Ю.М., Онікієнко С.В. Інвестиційний аналіз: Підруч. - К.: КНЕУ, 2005. - 485 с.
65. Пересада А.А., Онікієнко С.В., Коваленко Ю.М. Інвестиційний аналіз: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. - К.: КНЕУ, 2003. - 134 с.
66. Пересада А.А. Управління інвестиційним процесом: Монографія .-К.:Лібра, 2002.-472 с
67. Пересада А.А., Майорова Т.В. Інвестиційне кредитування: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2002
68. Пересада А.А., Майорова Т.В., Ляхова О.О. Проектне фінансування: Підруч. - К.: КНЕУ, 2005. - 736 с.
69. Портфельне інвестування: Навч. посіб./ Пересада А.А., Шевченко О.Г., Коваленко Ю.М., Урванцева С.В. - К.: КНЕУ, 2004. - 408 с.
70. Пособие ЕРНСТ энд ЯНГ по составлению бизнес-плана/ Пер. с англ.,2-е изд. - М.: “Джон Уайли энд Санз”, 1995. -224 с.
71. Роберт Н.Холт, Сет Б.Барнес. Планирование инвестиций. Пер. с англ. М.,-118 с.
72. Сборник бизнес-планов с комментариями и рекомендациями/ Под. ред. В.М. Попова. - М.: Финансы и статистика, 1998
73. Савчук В.П., Прилипко С.И., Величко Е.Г. Анализ и разработка инвестиционных проектов: Учеб. Пособие. – К.: Абсолют-В, Ольга, 1998. – 304с.
74. Сазонець І. Л., Федорова В. А. Інвестування: підруч. - К.: ЦУЛ, 2011. - 312 с.
75. Слав'юк Р.А.Фінанси підприємств:Навч. посіб.-К.:ЦУЛ,2002 .-460 с.
76. Татаренко Н.О., Поручник А.М. Теорії інвестицій: Навч. Посібник. – К.: КНЕУ, 2000. – 160с.
77. Телишевська Л. І., Успенко В. І. Інвестиційний аналіз: навч. посіб. - Х.: Бурун-Книга, 2011. - 280 с.
78. Уолш К. Ключові фінансові показники: аналіз та управління розвитком підприємства /Пер. с англ. Лазебний Л.Л.-К.: Наукова думка,2001.-367 с.
79. Фабозци Фрэнк Дж. Управление инвестициями. Пер. с англ. М.: ИНФРА М, 2000
80. Федоренко В.Г. Інвестування: підруч./ Федоренко В. Г. - 2-ге вид., перероб. і доп. - К.: Алерта, 2008. - 448 с.
81. Циглик І.І., Кропельницька С.О., Білий М.М., Мозіль О.І. Аналіз і розробка інвестиційний проектів: Навчальний посібник. – К.: Центр навч. Літ-ри, 2005. -160с.
82. Черваньов Д.М. Менеджмент інвестиційної діяльності підприємств. – К.: Знання-Прес, 2003 – 622с.
83. Чернелевський Л. М., Слободян Н. Г., Михайленко О. В. Аналіз діяльності підприємств та банківських установ: економічний, фінансово-інвестиційний, стратегічний: підруч. - К.: Хай-Тек Прес, 2009. - 640 с.
84. Шарп У., Александер Г., Бейли Дж. Инвестиции. – М.: ИНФРА-М, 1998
85. Шклярук С. Г. Проектне фінансування: навч. посіб./ Шклярук С. Г. - К.: ДП " Вид. дім. "Персонал", 2009. - 472 с.
86. Щукін Б.М. Інвестування: Курс лекцій. – К: МАУП, 2004.– 213с.
87. Щукін Б.М. Аналіз інвестиційних проектів: Конспект лекцій. – К: МАУП, 2002.–128с.

Додаткові

88. Бизнес план инвестиционного проекта: Отечественный и зарубежный опыт. Современная практика и документация. – М.: Финансы и статистика, 1997
89. Бизнес-план: Методологические материалы/ Под. ред. проф. Р.Г. Маниловского. – М.: Финансы и статистика, 1995
90. Бирман Г., Шмидт С. Экономический анализ инвестиционных проектов. Пер. с англ. – М.: «Банки и биржи», «ЮНИТИ», 1999
91. Бернстайн Л.А. Анализ финансовой отчетности: Пер. с англ., М.: “Финансы и статистика”.1996.- 623 с.

92. Блохина В.Г. Инвестиционный анализ. Ростов н/Д: Феникс, 2004, - 320с.
93. Брусіловський БЯ. Інформатика інвестування: Навч. посібник. - К.: КНЕУ, 2003. - 497 с.
94. Волков И.М., Грачева М.В. Проектный анализ: Учебник. - М.: ЮНИТИ, 1998
95. Грибалев Н.П., Игнатъева И.Г. Бизнес-план. Практическое руководство по составлению./ Санкт-Петербург,1994.-158 с.
96. Гринькова В.М., Коюда В.О., Лепейко Т.І. Інвестиційний менеджмент – Х.: ВД «Інжек», 2005 -664с.
97. Денисенко М.П. Основи інвестиційної діяльності: Підручник. К.: Алерта, 2003
98. Идрисов А.Б. Стратегическое планирование и анализ эффективности инвестиций. - М.: Инфра - М, 1996.
99. Єрмошенко М.М., Плужников І.О. Аналіз і оцінка інвестиційних проектів. К., 2004. – 155с.
100. Жданов В.П. Организация и финансирование инвестиций. – Калининград : Янтарный сказ, 2000
101. Инвестиционно-финансовый портфель (Книга инвестиционного менеджера. Книга финансового посредника) / Отв. ред. Ю.Б.Рубин, В.И.Солдаткин. - М., 1999.
102. Катасонов В.Ю., Морозов Д.С., Петров М.В. Проектное финансирование: мировой опыт и перспективы для России:Монография .-3-е изд., перераб. и доп.-М.:Анkil, 2001 .-312 с.
- 103.Кондрашов О.М., Пашута М.Т. Стан та ефективність інноваційної діяльності в промисловості України. – К.: Наук. світ, 2001. -51с.
- 104.Ковалев В.В. Методы оценки инвестиционных проектов - М.: Финансы и статистика, 1999.
105. Крушвиц Л. Инвестиционные расчеты/Пер. с нем. под. общ. ред. В.В. Ковалева, З.А. Сабова .-СПб:Питер,2001 .-432 с.
106. Липсиц И.В., Косов В.В. Инвестиционный проект: методы подготовки и анализа: Учеб.-справ. Пособие. – М.: Бэк,1996
107. Лунев Н., Макаревич Л. Бизнес-план для получения инвестиций: Метод. рекомендации. – М.:Внешсигма, 1995
108. Лоренс Дж. Гитман, Майкл Д. Джонк. Основы инвестирования: Пер. с англ., М. “Дело”. 1997.- 991 с.
109. Мансухані Г.Р. Золоте правило інвестування: Пер.з англ.-М.,1995.-93 с.
110. Маховикова Г.А., Кантор В.Е. Инвестиционный процесс на предприятии .- С.Пб.:Питер,2001
111. Мельник В.В., Козюк В.В. Міжнародна інвестиційна діяльність: навч. посібник. Тернопіль, 2003
112. Міжнародні фінанси: Підручник/ О.І. Рогач, А.С. Філіпенко, Т.С. Шеремет та ін.; за ред. О.І. Рогач. К., 2003
113. Норкотт Д. Принятие инвестиционных решений. Пер с англ. –М.: «Банки и биржи», «ЮНИТИ», 1997
114. Роуз Питер. Банковский менеджмент: Пер. с англ., М., Академия народного хозяйства при Правительстве Российской Федерации. 1995.-743 с.
115. Роберт Н.Холт.Основы финансового менеджмента:Пер. с англ. М.,-1993.-506с.
116. Рогач О.І. Міжнародні інвестиції: теорія та практика бізнесу транснаціональних корпорацій. К.: Либідь, 2005. -715с.
117. Рокоча В.В., Плотніков О.В., Новицький В.Є., Кудирко Л.П., Сльозко О.О. Транснаціональні корпорації: Навч. посібник. К., 2001
118. Рут Ф.Р., Філіпенко А. Міжнародна торгівля та інвестиції/Пер. з англ. – К.: Основи, 1998
119. Сазонець І. Л., Федорова В. А. Інвестування: міжнародний аспект: Навч. посіб. - К.: ЦНЛ, 2007. - 272 с.
120. Смирнов А.Л. Организация финансирования инвестиционных проектов. М.: 1993.
121. Смолянська О.Ю. Фінансовий ринок: навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005
122. Страховий та інвестиційний менеджмент:Підруч./Федоренко В.Г., Захожай В.Б., Чувардинський О.Г. та ін.-К.:МАУП, 2002 .-344 с.

123. Терещенко О.О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2003. – 554 с.
124. Торгова Л.В., Хитра О.В. Спільні підприємства в Україні: організаційно-економічний механізм і ефективність функціонування. К., 2001
125. Управление инвестициями: в 2-х томах/ В.В. Шермет, В.М. Павлюченко, В.Д. Шапиро и др. – М.: Высшая школа, 1998
126. Управление проектами/ В.Д. Шапиро и др. – С.Пб.: ДваТри, 1996
127. Федоренко В.Г. Инвестознавство: Підручник. – 3-тє вид., допов. – К.: МАУП, 2004. -408с.
128. Федоренко В.Г. Іноземне інвестування економіки України.–К.: МАУП, 2004.-270с.
129. Федоренко В.Г., Іткін О.Ф. та ін. Інвестиційні процеси в промисловості України/За наук. ред. В.Г. Федоренко.-Монографія.-К.:Наук. світ,2001.-447 с.
130. Черкасов В.Е. Международные инвестиции: Учебн.-практ. пособ.-М.: Дело, 1999
131. Ченг Ф.Ли, Джозеф И. Финетти Финансы корпораций. – М.: Инфра-М, 2000
132. Шелудько В.М. Фінансовий ринок: Навч. посіб.-К.:Знання-Прес,2002.-535 с.
133. Шелудько В.М. Фінансовий менеджмент: Підручник. – К.: Знання, 2006.-439с.
134. Шклярук С.Г. Портфельное инвестирование. Курс лекций по инвестированию, формированию и управлению инвестиционным портфелем.-Учебное пособие.-К.:Нора-принт, 2000.-367 с.
135. Шклярук С.Г. Финансовая система: структура, механизм функционирования, оптимизация. Финансовые рынки, финансовые институты и участники, финансовые инструменты, методы анализа, регулирование и оптимизация: Монография.-К.:Нора-принт, 2003.-568 с.

Електронні джерела

1. Офіційний сайт Національної комісії по цінним паперам та фондовому ринку // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ssmc.gov.ua>
2. Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
3. Сайт компанії Standarts & Poors, інформація щодо ризиків, рейтингів фінансових інструментів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.standartsandpoors.com>
4. Сайт рейтингового агенства Moody`s, інформація щодо ризиків, рейтингів фінансових інструментів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.moody.com>